

ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY NR
RADY MIEJSKIEJ W ŁASKU
Z DNIA

GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
GMINY ŁASK
NA LATA 2023-2026

projekt 2023

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
I. UWARUNKOWANIA PRAWNE PROGRAMU.....	5
II. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE	5
III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE	8
1. DZIECKO I MŁODZIEŻ W ŚRODOWISKU SZKOLNYM I RODZINNYM	8
2. RODZINA I DZIECKO W ŚRODOWISKU LOKALNYM	13
3. POMOC SPOŁECZNA RODZINIE W PRZEZWYCIĘŻANIU TRUDNYCH SYTUACJI ŻYCIOWYCH.....	21
4. WSPARCIE RODZINY W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH	28
5 ANALIZA SWOT	33
6. PODMIOTY DZIAŁAJĄCE NA RZECZ RODZINY I DZIECKA	35
IV. CELE I ZADANIA.....	40
V. ODBIORCY PROGRAMU	47
VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.....	47
VII. FINANSOWANIE PROGRAMU	48
VIII. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU.....	49
SPIS TABEL I WYKRESÓW.....	50

WPROWADZENIE

Rodzina, jako podstawowa komórka społeczeństwa, jest naturalnym środowiskiem rozwoju i zaspokajania potrzeb swoich członków. Stanowi pierwszą instytucję wychowawczą i socjalizacyjną, która warunkuje prawidłowy rozwój biologiczny i psychospołeczny dziecka, kształtuje jego osobowość oraz przygotowuje do przyszłych ról społecznych.

Prawidłowo funkcjonująca rodzina zaspokaja wszystkie potrzeby dziecka w sferze psychicznej i materialno-bytowej. Są jednak rodziny, w których zachodzą zjawiska patologiczne, czyniące je dysfunkcjonalnymi. Rodziny takie stają się niewydolne wychowawczo, nie potrafią sprostać swoim obowiązkom (m.in. względem dzieci) i pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Z tego powodu wymagają stałego monitorowania i świadczenia komplementarnego wsparcia ze strony predestynowanych do tego podmiotów oraz podejmowania działań w oparciu o sprecyzowany plan działania. Taką możliwość daje stworzenie lokalnego systemu wspierania rodziny, który – przy założeniu, że naturalnym i koniecznym środowiskiem wychowania dziecka jest rodzina

– powinien być nastawiony na pomoc w rozwiązywaniu życiowych jej problemów oraz przywróceniu prawidłowego funkcjonowania, a gdy już nastąpi rozkład więzi rodzinnych i zaistnieją okoliczności zmuszające do rozłączenia rodziny i umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, na motywowanie rodziców do zmiany oraz stworzenie warunków do powrotu dziecka do rodziny.

Istotne znaczenie dla stworzenia systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych ma przygotowanie programowych podstaw jego funkcjonowania. Na szczeblu gminnym taką rolę pełnią programy wspierania rodziny, w ramach których planowane są zadania służące wzmocnieniu bądź przywróceniu zdolności rodzin do wypełniania przypisanym im funkcji głównie poprzez wczesną profilaktykę i interwencję. Ich skuteczne wdrożenie ma z jednej strony przyczynić się do lepszego dostosowania systemu wspierania rodziny do skali dotykających ją problemów i różnorodnych potrzeb poprzez poprawę jakości i zwiększenie dostępności oferowanych usług, a z drugiej strony – do wzmacniania samodzielności i kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziny, jej reintegracji oraz ograniczenia kierowania dzieci do pieczy zastępczej.

Niniejszy program został przygotowany w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łasku.

Program składa się z kilku części. W pierwszej zostały przedstawione podstawy prawne jego tworzenia.

Druga i trzecia część programu obejmują informacje ogólne na temat gminy oraz diagnozę sytuacji rodziny i dziecka w gminie, która została przygotowana w oparciu o analizę ankiet skierowanych do mieszkańców gminy, w tym reprezentantów samorządu lokalnego, oraz do przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych, dane pozyskane od podmiotów działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców, a także wskazanie mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu wspierania rodziny (analiza SWOT) oraz identyfikację podmiotów działających na rzecz rodziny i dziecka w gminie.

Czwarta część programu, obejmująca przygotowany w formie zestawień tabelarycznych harmonogram, wyznacza cele i niezbędne do podjęcia zadania, wskazując realizatorów poszczególnych zapisów oraz czas ich wdrożenia.

Piąta, szósta, siódma i ósma część programu zawierają informacje na temat jego odbiorców, przewidywanych efektów realizacji dokumentu, sposobu finansowania programu oraz prowadzenia jego monitoringu i ewaluacji przy wykorzystaniu przygotowanego w części czwartej dokumentu zestawu wskaźników monitoringowych.

I. UWARUNKOWANIA PRAWNE PROGRAMU

Obowiązek opracowania Gminnego Programu Wspierania Gminy Łask na lata 2023-2025 wynika z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny”.

Program pozostaje w zgodności z Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łask na lata 2023-2030 i umożliwia aplikowanie o dodatkowe środki finansowe w oparciu o konkursy ogłaszane przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w ramach programów resortowych, w tym resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

II. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE

Gmina Łask jest gminą miejsko-wiejską, położoną w województwie łódzkim, w powiecie łaskim. W obrębie powiatu łaskiego sąsiaduje z gminami Buczek, Sędziejowice i Wodzierady, a dalej z gminami Dobroń z powiatu pabianickiego, Zelów z powiatu bełchatowskiego oraz Zduńska Wola i Szadek z powiatu zduńskowolskiego. Pod względem fizyczno-geograficznym obszar gminy leży na Wysoczyźnie Łaskiej, będącej częścią Niziny Południowo-Wielkopolskiej, w dorzeczu rzeki Grabi.

Gmina zajmuje powierzchnię 145,37 km², co stanowi 23,5% powierzchni powiatu. W jej skład wchodzi: miasto Łask, z wydzieloną dzielnicą Kolumna, oraz 31 sołectw: Aleksandrówek, Anielin, Bałucz, Borszewice, Budy Stryjewskie, Gorczyn, Karszew, Kopyść, Krzucz, Łopatki, Mauryca, Okup Mały, Okup Wielki, Orchów, Ostrów, Rembów, Remiszew, Rokitnica, Sięganów, Stryje Księżę, Stryje Paskowe, Teodory, Wiewiórczyn, Wola Bałucka, Wola Łaska, Wola Stryjewska, Wronowice, Wrzeszczewice, Wrzeszczewice Nowe, Wydrzyn i Zielęcice.

Łask położony jest 15 km od Zduńskiej Woli, 35 km od Bełchatowa oraz niespełna 40 km dzieli je od stolicy województwa – Łodzi. W południowej części gminy biegnie droga ekspresowa S8 relacji Wrocław – Warszawa – Białystok, ponadto miasto przecinają drogi wojewódzkie: nr 473 Piotrków Trybunalski – Łask – Koło, nr 481 Łask – Wieluń, nr 482 Łódź – Łask – Wieruszów, nr 483 Łask – Częstochowa. Przez gminę przebiega kilka tras ruchu kolejowego m.in.: trasa

z Warszawy przez Łódź do Kalisza i Wrocławia, mająca duże znaczenie dla ruchu osobowego, i magistrała kolejowa Śląsk – Porty, szczególnie ważna w przewozach towarowych, natomiast w bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się duży węzeł kolejowy Zduńska Wola-Karsznice.

Na koniec 2021 r. gmina liczyła 27.402 mieszkańców, w tym 14.263 kobiety; Blisko 40% ludności zamieszkiwało obszar wiejski gminy. Postępuje proces starzenia się społeczności lokalnej – w latach 2019-2021 odsetek osób w wieku 65+ wzrósł z 18,9 w 2019 r. do 20,1 w 2021 r., a współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi z 28,2 w 2019 r. do 30,6 w 2021 r.

W 2020 r. liczba mieszkań w gminie zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim (z 11.340 w 2019 r. do 11.394 w 2020 r.; brak danych za 2021 r.). Z kolei liczba mieszkań komunalnych pozostających w zasobach gminy nieco się zmniejszyła (z 646 w 2019 r. do 638 w 2021 r.), natomiast liczba wyodrębnionych spośród nich mieszkań socjalnych nieznacznie wzrosła w 2021 r. (po 26 w latach 2019-2020, 28 w 2021 r.).

Gmina ma charakter rolniczy, przy czym głównymi gałęziami gospodarki miasta są przemysł i usługi. W ostatnich latach liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie zwiększała się z roku na rok (z 2.956 w 2019 r. do 3.129 w 2021 r.). Najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na jej terenie działało w takich branżach, jak: handel i usługi w zakresie napraw (820 podmiotów), budownictwo (440), przetwórstwo przemysłowe (349) oraz działalność profesjonalną, naukową i techniczną (307).

Po wzroście w 2020 r., rok później liczba osób bezrobotnych w gminie spadła do poziomu niższego niż w 2019 r. (709 w 2019 r., 831 w 2020 r., 701 w 2021 r.). Wśród osób pozostających bez pracy większość stanowili mężczyźni. Udział osób bezrobotnych w ogóle mieszkańców gminy będących w wieku produkcyjnym w 2021 r. zmniejszył się w porównaniu z 2020 r. wracając do poziomu z 2019 r. (4,3% w 2019 r., 5,1% w 2020 r., 4,3% w 2021).

Gmina Łask posiada bazę oświatową, na którą składa się: 5 publicznych przedszkoli, w tym 1 przedszkole z oddziałami integracyjnymi, oraz 3 oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, 6 publicznych szkół podstawowych i 1 liceum ogólnokształcące, przy czym 1 szkoła podstawowa i liceum są połączone organizacyjnie w zespół szkół. W gminie działają również placówki niepubliczne (3 szkoły podstawowe, w skład organizacyjny których wchodzi

także przedszkola, a także placówki prowadzone przez Starostę Łaskiego: I Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Łasku, Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 1 im. Władysława Andersa w Łasku, Zespół Szkół Mundurowo-Technicznych w Ostrowie oraz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Łasku.

Na terenie gminy funkcjonują placówki świadczące opiekę nad dziećmi do lat 3. Należą do nich: Żłobek Gminny w Łasku (ul. Narutowicza 11a, 98-100 Łask) oraz 2 kluby dziecięce – „Mała Pszczółka II” i „Mała Pszczółka III”, a także instytucja opiekuna dziennego, prowadzona przez osoby fizyczne.

Działalność kulturalna w gminie ogniskuje się wokół Łaskiego Domu Kultury w Łasku, podejmującego działania również w ramach filii w Kolumnie i Kamienicy w Łasku, oraz Biblioteki Publicznej im. Jana Łaskiego Młodszego w Łasku i jej filii – dla dzieci w Łasku, w Kolumnie, Bałuczu i Wrzeszczewicach. Oprócz filii, w skład Biblioteki wchodzi Izba muzealna pn. „Muzeum Historii Łasku” oraz Punkt informacji turystycznej, a także „Galeria pod Korabiem”.

Organizacją życia sportowego i rekreacji w gminie zajmuje się Centrum Sportu i Rekreacji w Łasku, a upowszechnianiu kultury fizycznej, sportu i rekreacji w gminie służy dostępna na jej terenie infrastruktura sportowo-rekreacyjna, na którą składają się m.in.: boiska sportowe, kąpielisko miejskie, kryta pływalnia, tereny rekreacyjne i skatepark.

W gminie funkcjonuje 7 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w tym Gminny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łasku, Łasku – Kolumnie, Wrzeszczewicach i Bałuczu oraz Szpitale Powiatowe Sp. z o.o. – Szpital w Łasku, oraz działa 9 aptek.

Główną instytucją realizującą zadania pomocy społecznej w gminie jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku. Oprócz niego w gminie działają m.in. środowiskowy dom samopomocy, warsztat terapii zajęciowej, placówki wsparcia dziennego oraz – z uwagi na fakt iż w Łasku znajduje się także siedziba powiatu – instytucje prowadzone przez starostę łaskiego, m.in. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Sektor ekonomii społecznej i solidarnej działający w gminie obejmuje kilkadziesiąt podmiotów. Są to m.in. organizacje pozarządowe działające na rzecz rozwoju lokalnego, a także w obszarach kultury, sztuki i tradycji, sportu,

turystyki i rekreacji, pomocy społecznej, usług socjalnych i ochrony zdrowia oraz ratownictwa i bezpieczeństwa.

III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE

Diagnoza sytuacji rodziny i dziecka w gminie Łask została przygotowana w oparciu o analizę ankiet skierowanych do mieszkańców gminy, w tym reprezentantów samorządu lokalnego, oraz do przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych, a także na podstawie danych pozyskanych od podmiotów działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców. W ramach diagnozy wskazano również mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia lokalnego systemu wspierania rodziny (analiza SWOT), a także przeprowadzono identyfikację podmiotów działających na rzecz rodziny i dziecka w gminie.

1. DZIECKO I MŁODZIEŻ W ŚRODOWISKU SZKOLNYM I RODZINNYM

Diagnoza sytuacji dziecka i młodzieży w środowisku szkolnym i rodzinnym została dokonana na podstawie badania ankietowego przeprowadzonego w placówkach oświatowych działających na terenie gminy. Badanie to umożliwiło identyfikację występujących problemów i przyczyn negatywnych zachowań, pozyskanie informacji na temat posiadanych przez placówki zasobów, oferty zajęć dodatkowych, podejmowanych działań profilaktycznych i wychowawczych, form współpracy z rodzicami oraz z innymi instytucjami i organizacjami, a także określenie potrzeb dzieci i młodzieży oraz możliwości ich zaspokojenia.

Do analizy przedłożono 12 ankiet z następujących placówek: Szkoła Podstawowa im. Wojska Polskiego w Wiewiórczynie (liczba uczniów: 167), Szkoła Podstawowa Nr 1 im. T. Kościuszki w Łasku (liczba uczniów: 553), Szkoła Podstawowa Nr 5 im. M. Kopernika w Łasku (liczba uczniów: 600), Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Bałuczu (liczba uczniów: 107), Szkoła Podstawowa im. K. Korczaka w Okupie (liczba uczniów: 131), Niepubliczna Szkoła Podstawowa we Wrzeszczewicach (liczba uczniów: 40), Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Łopatkach (liczba uczniów: 46), Zespół Szkół Mundurowo-Technicznych w Ostrowie (liczba uczniów: 277), I Liceum Ogólnokształcące im. T. Kościuszki w Łasku (liczba uczniów: 283), Zespół Szkół

Ponadpodstawowych Nr 1 im. gen. W. Andersa w Łasku (liczba uczniów: 502), Zespół Szkół Ogólnokształcących im. J. Paderewskiego w Łasku – Kolumnie (liczba uczniów: 542), Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Łasku (liczba uczniów: 123).

Posiadane zasoby oraz oferta zajęć dodatkowych

Spośród ankietowanych 7 szkół podstawowych uczniowie wszystkich mają możliwość skorzystania z pomocy pedagoga, pielęgniarki, psychologa i logopedy, a w 6 także doradcy zawodowego. Każda placówka posiada sprzęt audiowizualny i zapewnia dostęp do biblioteki, świetlicy, boiska szkolnego i pracowni komputerowej z połączeniem do sieci Internet. We wszystkich szkołach prowadzone jest dożywianie.

W ankietowanych szkołach ponadpodstawowych uczniowie w większości mają dostęp do wsparcia pedagogicznego, pomocy pielęgniarskiej, usług doradcy zawodowego, a na wyposażeniu placówek znajduje się sprzęt audiowizualny i pracownia komputerowa. Szkoły dysponują także salą gimnastyczną i boiskiem.

Dane szczegółowe na temat zasobów poszczególnych placówek przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 1. Zasoby placówek oświatowych w gminie – szkoły podstawowe

zasoby placówek	SP nr 1 w Łasku	SP nr 5 w Łasku	SP w Bałuczu	SP w Okupie	SP w Wiewiórczynie	NSP w Łopatkach	NSP we Wrzeszczewicach	ogółem
dostęp do pedagoga								7
dostęp do pielęgniarki								7
dostęp do logopedy								7
dostęp do psychologa								7
dostęp do doradcy zawodowego								6
prowadzenie dożywiania								7
sprzęt audiowizualny								7
biblioteka szkolna								7
świetlica szkolna								7
stołówka								5

sala gimnastyczna	6
boisko szkolne	7
pracownia komputerowa z Internetem	7
klasy integracyjne	0

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w placówkach oświatowych w gminie.

Tabela 2. Zasoby placówek oświatowych w gminie – szkoły ponadpodstawowe i specjalne

zasoby placówek	I LO w Łasku	Zespół Szkół Nr 1 w Łasku	Zespół Szkół w Łasku – Kolumnie	Zespół Szkół w Ostrowie	SOSW w Łasku	ogółem
dostęp do pedagoga						4
dostęp do pielęgniarki						4
dostęp do logopedy						2
dostęp do psychologa						2
dostęp do doradcy zawodowego						4
prowadzenie dożywiania						2
sprzęt audiowizualny						5
biblioteka szkolna						5
świetlica szkolna						2
stołówka						3
sala gimnastyczna						4
boisko szkolne						4
pracownia komputerowa z Internetem						4
klasy integracyjne						0

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w placówkach oświatowych w gminie.

Szkoły proponują zajęcia dodatkowe, w tym zajęcia kierowane do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Najczęściej są to różnorodne przedmiotowe koła zainteresowań, zajęcia sportowe, artystyczne, rozwijające kreatywność, umiejętności uczenia się i kompetencje emocjonalno-społeczne, a także z zakresu wolontariatu. W szkołach dostępne są zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne, a także specjalistyczne zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Wybrane placówki prowadzą również zajęcia wyrównawcze dla uczniów z Ukrainy.

Problemy dzieci, młodzieży i ich rodzin oraz przyczyny negatywnych zachowań

W opinii przedstawicieli ankietowanych placówek, dzieci i młodzież oraz ich rodziny najczęściej zmagają się z problemami, u podstaw których leżą ogólne dysfunkcje rodzin – bezrobocie, problemy finansowe, uzależnienia, niskie kompetencje wychowawcze, a także problemy zdrowotne – szczególnie w sferze psychicznej, jak depresja, stany lękowe, zarówno samych uczniów, jak i ich opiekunów. Destrukcyjny wpływ na dobrostan dzieci, młodzieży i ich rodzin mają także media, w tym społecznościowe. Pedagodzy ze Specjalnego Ośrodka Wychowawczego w Łasku wskazali na problemy z zapewnieniem dzieciom z niepełnosprawnością specjalistycznej opieki medycznej.

Przyczyn negatywnych zachowań uczniów pedagodzy upatrują w środowisku rodzinnym (niewłaściwe wzorce i postawy, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza) i rówieśniczym (agresja i cyberprzemoc, brak akceptacji) oraz w dostępie do szkodliwych treści w Internecie, a także w problemach wynikających z niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży.

Podejmowane działania profilaktyczne i wychowawcze

W badanych szkołach podejmowane są różnorodne działania profilaktyczne i wychowawcze, mające na celu wspieranie uczniów, zapewnienie im bezpieczeństwa oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Szkoły realizują programy profilaktyczne i wychowawcze, organizują spektakle, pogadanki, spotkania i warsztaty, także z udziałem instytucji wspierających.

Współpraca z rodzicami oraz z innymi instytucjami i organizacjami

Placówki podejmują współpracę z rodzicami uczniów. Najczęściej w jej ramach odbywają się zebrania ogólne i konsultacje indywidualne, także poprzez telefon i e-dziennik. Spotkania z rodzicami uzupełniane są o treści edukacyjne i profilaktyczne. Szkoły angażują rodziców w życie placówki, m.in. w organizację imprez szkolnych, umożliwiają im również konsultacje z pedagogiem i psychologiem szkolnym.

Placówki oświatowe współpracują także z innymi instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i ich rodziny. Zazwyczaj są to: działające w Łasku – Urząd Miejski, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowe

Centrum Pomocy Rodzinie Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Komenda Powiatowa Policji, Komenda Powiatowa Straży Pożarnej, Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego i działający przy nim Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej.

Szkoły współpracują również z gminnymi placówkami kulturalnymi, podmiotami leczniczymi, w szczególności Poradnią dla dzieci i młodzieży oraz rodzin „Wolmed” i działającymi w gminie organizacjami pozarządowymi, np. Fundacjami Magnificat i Św. Mikołaja oraz Caritas, a także z lokalnymi parafiami.

Spośród ww. podmiotów, ważną rolę pełni Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łasku, świadcząca specjalistyczną pomoc psychologiczno-pedagogiczną i logopedyczną dzieciom i młodzieży oraz rodzicom i nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i edukacyjnych. W Poradni możliwe jest przeprowadzanie diagnoz: psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej. Placówka prowadzi także terapię: logopedyczną, pedagogiczną, psychologiczną, indywidualne zajęcia z małym dzieckiem, zajęcia dla uczniów ze zdiagnozowanym ryzykiem dysleksji, zajęcia z uczniami zdolnymi, trening ortograficzny dla uczniów z opinią o specyficznych trudnościach w uczeniu się, zajęcia wspomagające rozwój społeczny, grupowe zajęcia ogólnorozwojowe oraz konsultacje dla rodziców i nauczycieli w przedszkolach i szkołach.

W roku szkolnym 2021/2022 Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łasku objęła wsparciem 9 dzieci z terenu gminy Łask, sporządzono dla nich 3 diagnozy psychologiczne, 2 diagnozy pedagogiczne i 3 diagnozy neurologopedyczne. W przypadku zgłoszonych dzieci zdiagnozowano: opóźnienie rozwoju poznawczego (3 uczniów), zaburzenia rozwoju emocjonalnego (2 uczniów), problemy rodziców w systemie stymulowania ogólnego rozwoju (3 uczniów).

Po przeprowadzonych badaniach Poradnia wydała 2 opinie o odroczeniu obowiązku szkolnego, 1 informację na potrzeby lekarza specjalisty, 1 orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, 2 opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju.

Istotne znaczenie ma również współpraca placówek oświatowych z kuratorami sądowymi. Z informacji Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Łasku wynika, że na terenie gminy Łask w 223 rodzinach prowadzone są nadzory i dozory kuratorskie.

Potrzeby dzieci i młodzieży oraz możliwości ich zaspokojenia

Przedstawiciele ankietowanych placówek uznali, że wśród najważniejszych potrzeb dzieci i młodzieży w gminie wymienić należy: zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, własnej wartości i akceptacji, zaspokojenie potrzeby przynależności, nakreślenie pozytywnych wzorców oraz udzielenie wsparcia w sytuacjach problemowych. Istotne jest także stworzenie możliwości rozwijania zainteresowań i wartościowego spędzania czasu wolnego oraz uczestnictwo w działaniach promujących zdrowy styl życia.

Pedagodzy ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Łasku za najważniejsze potrzeby swoich wychowanków uznają z kolei ułatwienie dostępu do specjalistycznej opieki medycznej i transportu dzieci z niepełnosprawnościami.

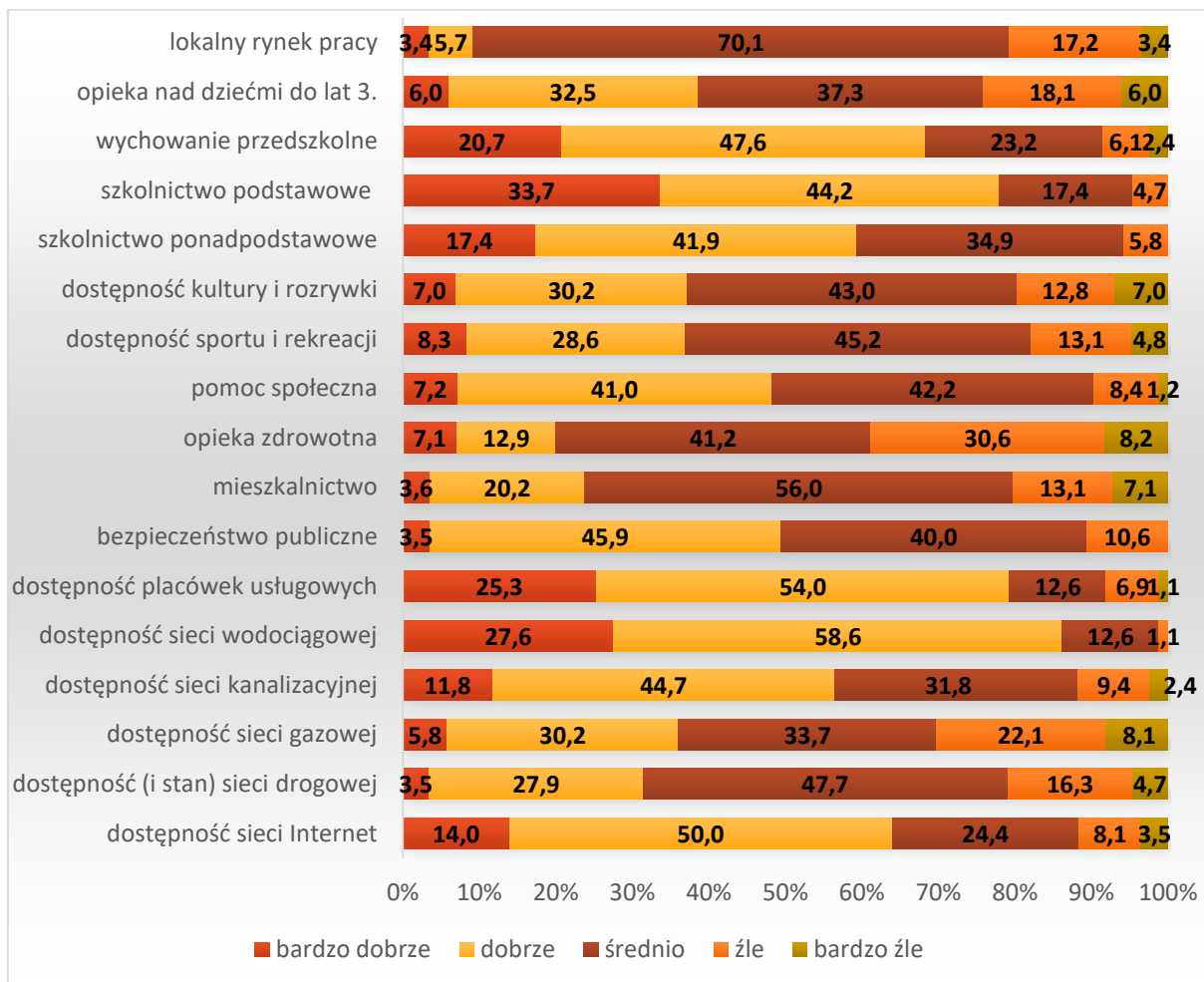
2. RODZINA I DZIECKO W ŚRODOWISKU LOKALNYM

W ramach diagnozy sytuacji rodziny i dziecka w gminie Łask przeprowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców gminy, w tym reprezentantów samorządu lokalnego – Burmistrza Łasku, Zastępcy Burmistrza Łasku, Sekretarza Gminy, Skarbnika Gminy, radnych, sołtysów, pracowników Urzędu Miejskiego, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy, w tym placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych i pomocy społecznej, przedstawicieli jednostek służby zdrowia, policji, podmiotów ekonomii społecznej i kościoła.

Badania te posłużyły m.in. ocenie warunków życia w gminie, identyfikacji występujących na jej terenie problemów społecznych, wskazaniu grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz poznaniu istotnych z punktu widzenia niniejszego Programu opinii na temat przyczyn bezradności opiekuńczo-wychowawczej oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego, negatywnych zjawisk społecznych wśród dzieci i młodzieży, a także propozycji działań, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji rodzin niewydolnych wychowawczo.

Do analizy przedłożono w sumie 87 wypełnionych anonimowo ankiet. Odpowiedzi na pytanie o warunki życia w gminie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Warunki życia w gminie

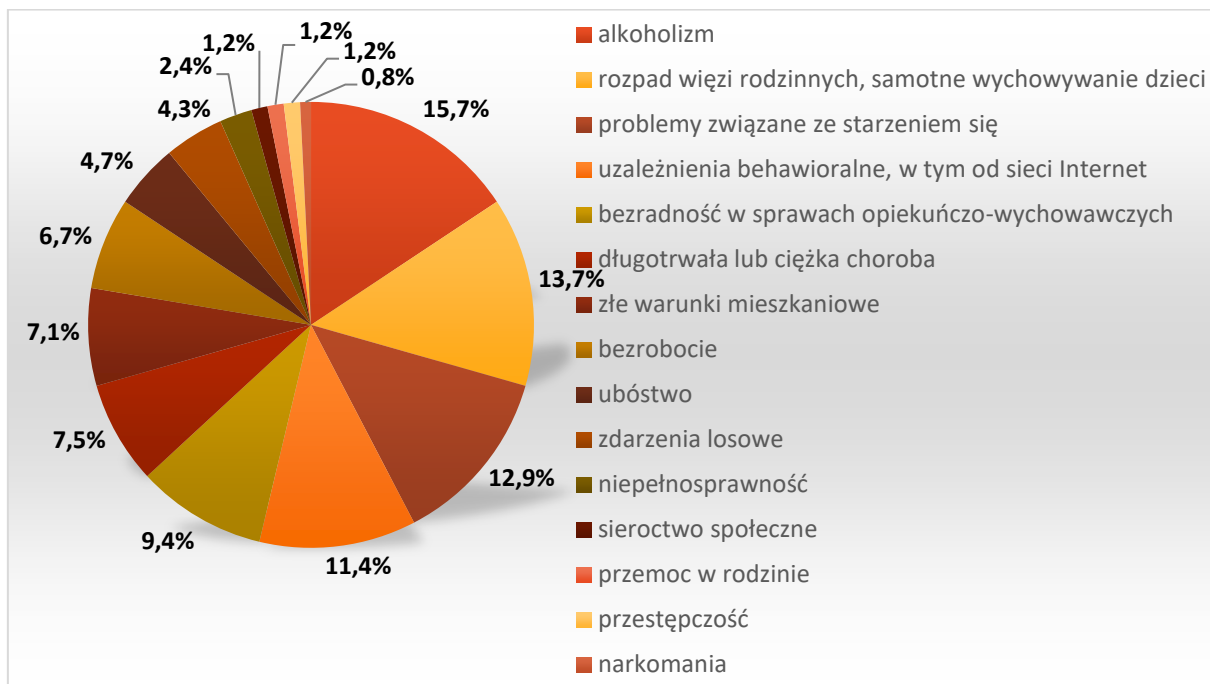
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Analizując warunki życia w gminie, przedstawiciele środowiska lokalnego najlepiej ocenili dostępność sieci wodociągowej (łącznie 86,2% ocen dobrych i bardzo dobrych) i placówek usługowych (w sumie 79,3% ocen dobrych i bardzo dobrych) oraz szkolnictwa podstawowego (łącznie 77,9% ocen dobrych i bardzo dobrych),

Najgorzej badani ocenili z kolei dostęp do opieki zdrowotnej (w sumie 38,8% ocen złych i bardzo złych), sieci gazowej (łącznie 30,2% ocen złych i bardzo złych) oraz opieki nad dziećmi do lat 3. (w sumie 24,1% ocen złych i bardzo złych).

Kolejny wykres przedstawia odpowiedzi badanych na pytanie o problemy, które najczęściej dotyczą mieszkańców gminy.

Wykres 2. Problemy najczęściej dotykające mieszkańców gminy

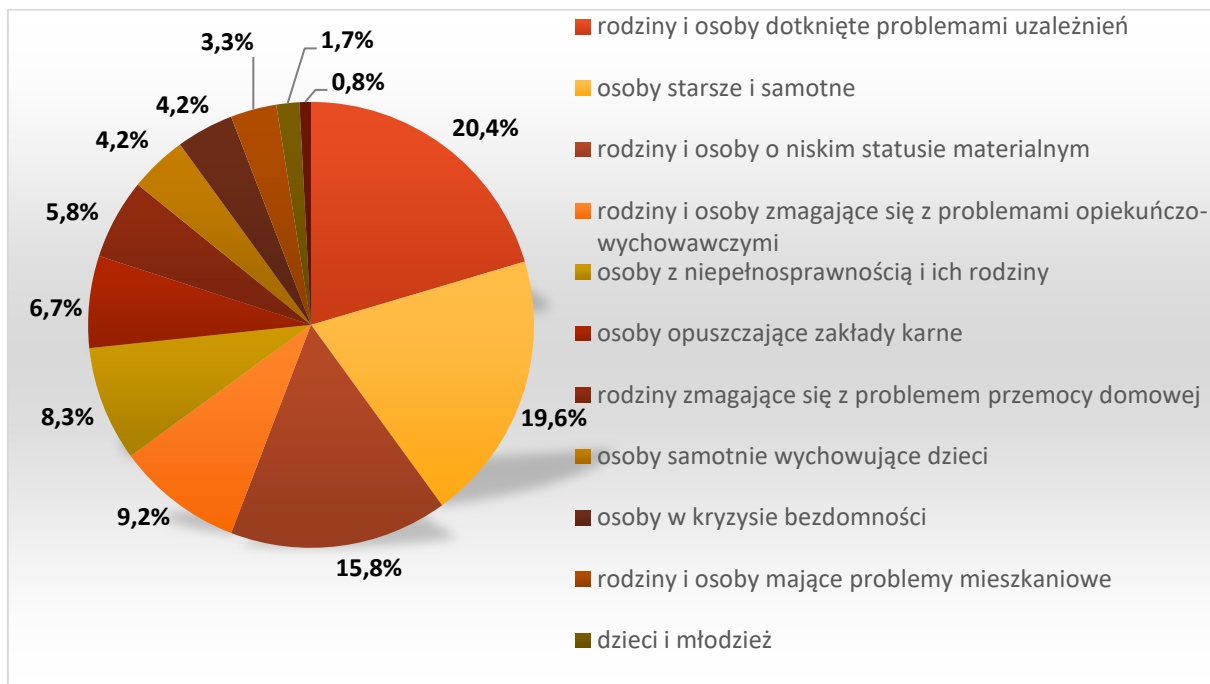

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Za problemy, który najczęściej dotykają mieszkańców gminy, respondenci uznali alkoholizm (15,7%), rozpad więzi rodzinnych i samotne wychowywanie dzieci (13,7%), problemy związane ze starzeniem się (12,9%), uzależnienia behawioralne, w tym od sieci Internet, komputera i telefonu (11,4%), a także bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, zaniedbanie dzieci (9,4%).

Odpowiadając na następane pytanie, ankietowali identyfikowali grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie

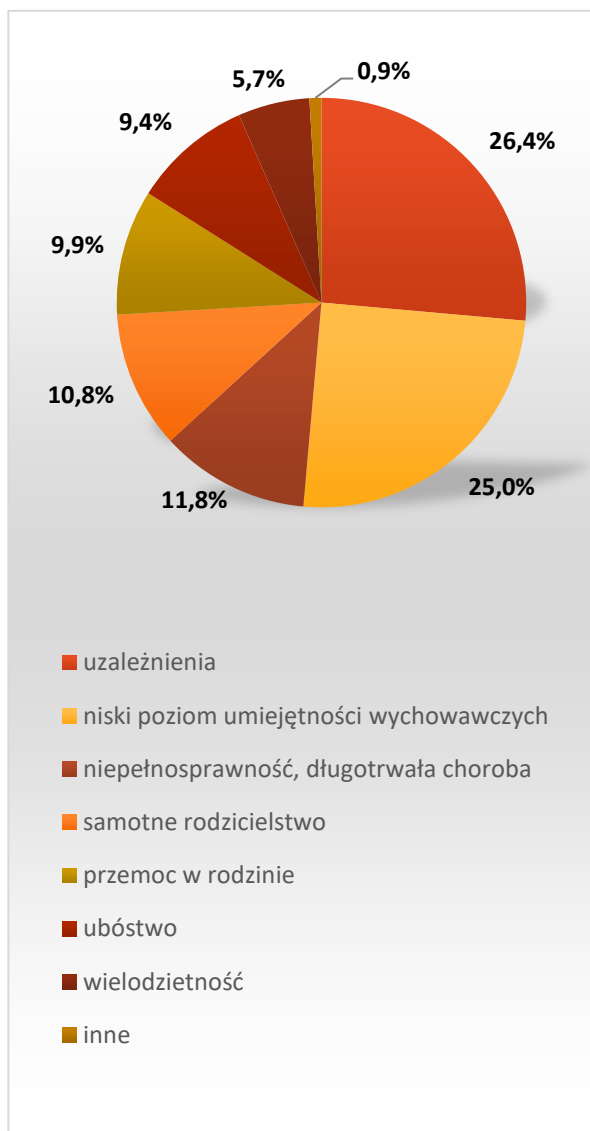

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

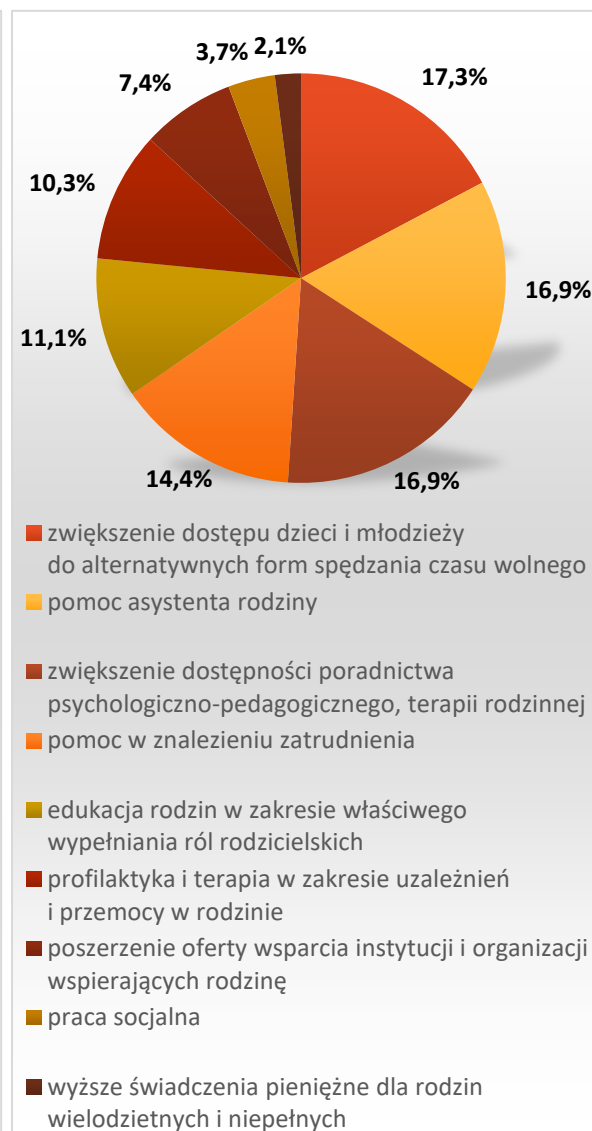
Najwięcej badanych stwierdziło, że najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym są rodziny i osoby dotknięte problemami uzależnień (20,4%), osoby starsze i samotne (19,6%) oraz rodziny i osoby o niskim statusie materialnym (15,8%).

Na poniższych wykresach przedstawiono odpowiedzi respondentów na temat przyczyn bezradności opiekuńczo-wychowawczej oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz wskazane przez nich działania, które przyniosłyby największą skuteczność w zapobieganiu i rozwiązywaniu tego problemu.

Wykres 4. Przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego w gminie

Wykres 5. Jakie działania poprawiłyby sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo w gminie?

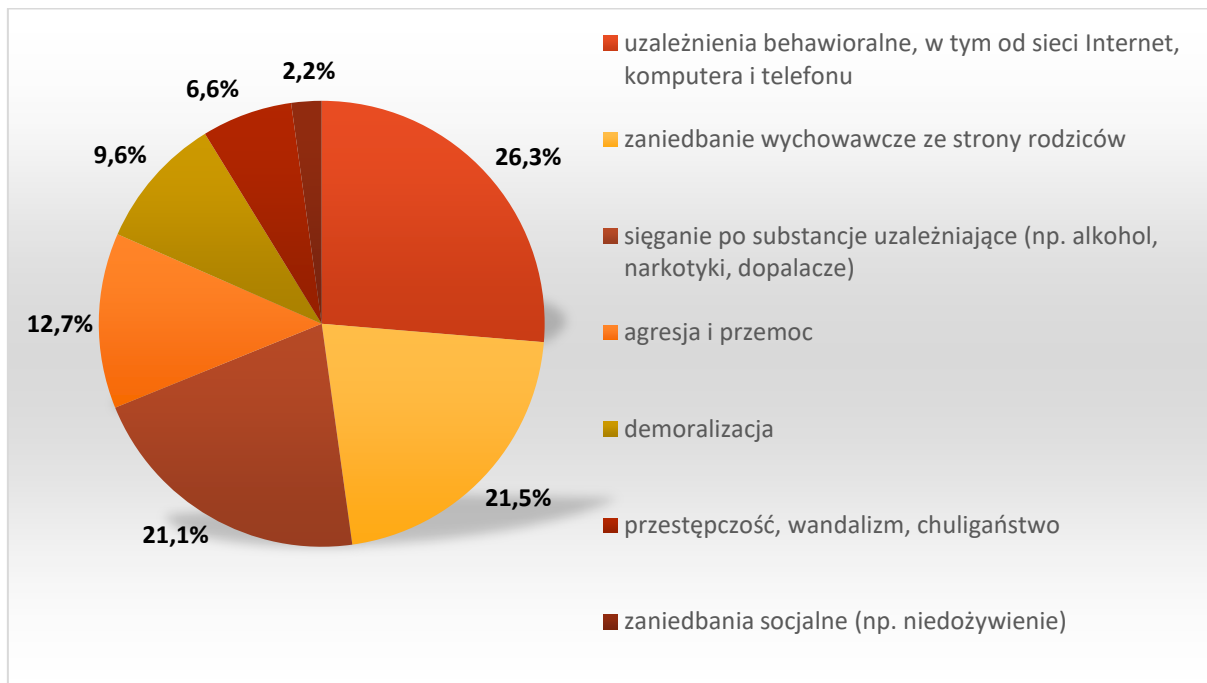
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

W opinii badanych głównymi przyczynami bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w gminie są uzależnienia (26,4%) oraz niski poziom umiejętności wychowawczych (25%).

Wśród działań, których podjęcie mogłoby poprawić sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo, ankietowani najczęściej wskazywali zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego (17,3%), świadczenie wsparcia ze strony asystenta rodziny, rozszerzenie oferty poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego, terapii rodzinnej (po 16,9%) oraz udzielenie pomocy w znalezieniu zatrudnienia (14,4%).

Następne wykresy prezentują opinie respondentów na temat negatywnych zjawisk społecznych, na które narażone są dzieci i młodzież w gminie, problemów występujących w rodzinie i w środowisku lokalnym, które są ich najczęstszymi przyczynami, oraz działań, które mogłyby być odpowiedzią na problemy, z którymi zmagają się dzieci i młodzież.

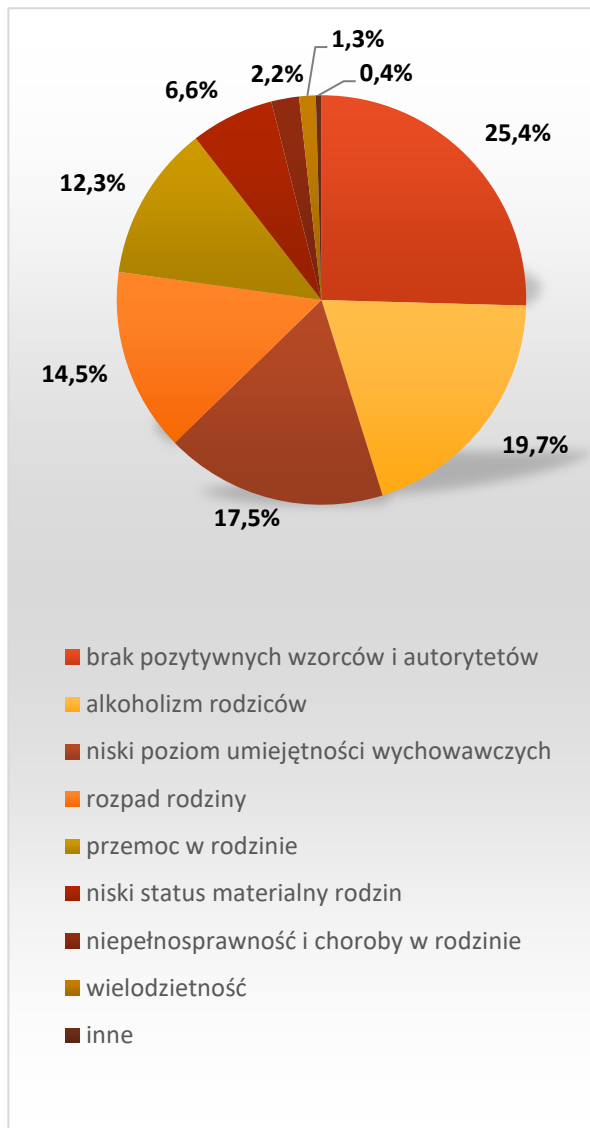
Wykres 6. Na jakie negatywne zjawiska społeczne najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy?

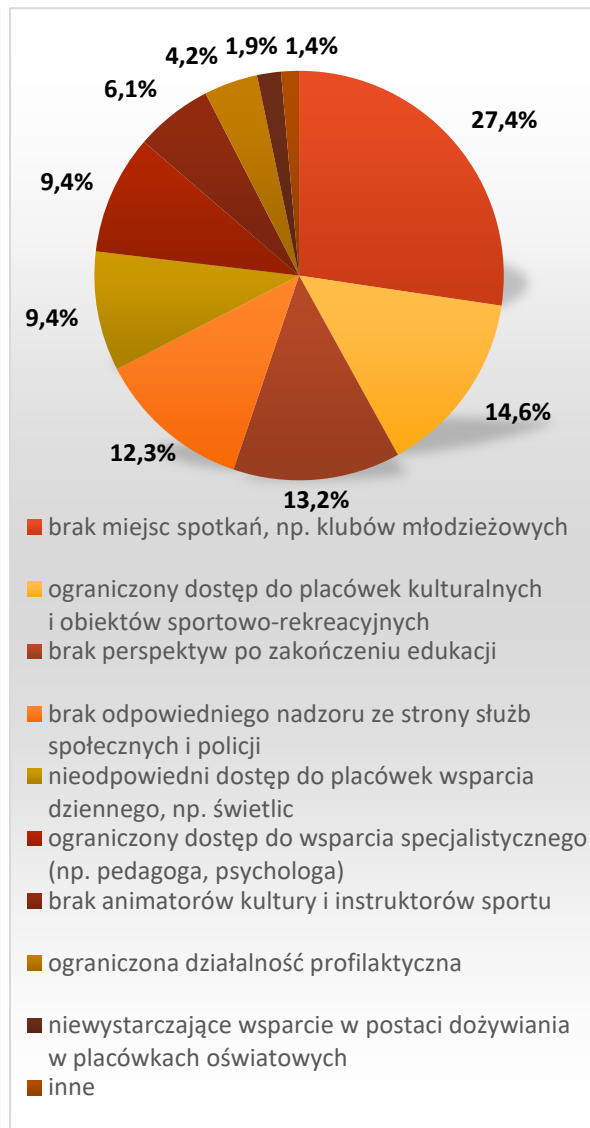
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Według ankietowanych, do negatywnych zjawisk społecznych, na które najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy, należą: uzależnienia behawioralne, w tym od sieci Internet, komputera i telefonu (26,3%), zaniechania wychowawcze ze strony rodziców (21,5%) oraz sięganie po substancje uzależniające, np. alkohol, narkotyki i dopalacze (21,1%).

Wykres 7. Problemy występujące w rodzinie, które są najczęstszymi przyczynami negatywnych zjawisk społecznych wśród dzieci i młodzieży z gminy

Wykres 8. Problemy występujące w środowisku lokalnym, które są najczęstszymi przyczynami negatywnych zjawisk społecznych wśród dzieci i młodzieży z gminy

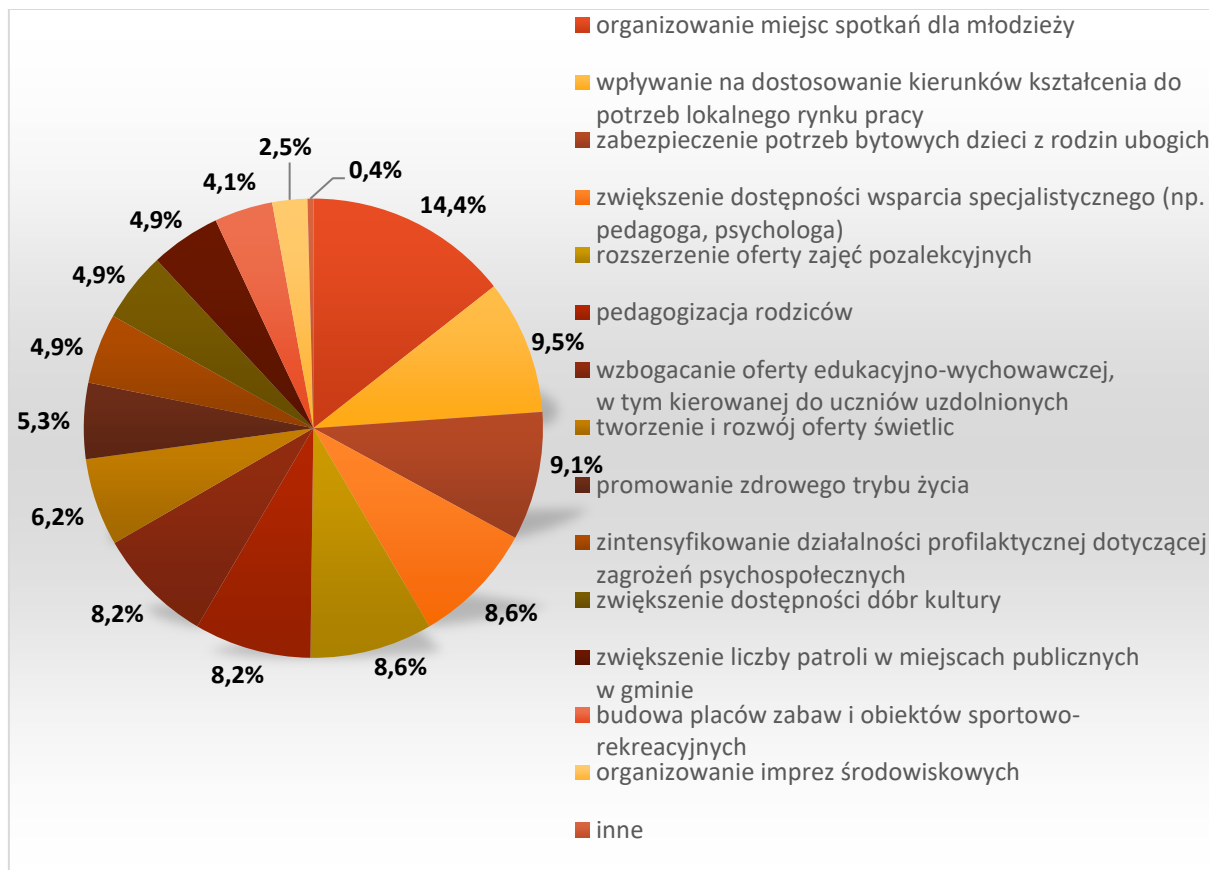
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Identyfikując problemy występujące w rodzinie, które są najczęstszymi przyczynami negatywnych zjawisk społecznych wśród dzieci i młodzieży z gminy, ankietowani wskazali na brak pozytywnych wzorców i autorytetów (25,4%) alkoholizm rodziców (19,7%) oraz niski poziom umiejętności wychowawczych (17,5%).

Szukając z kolei przyczyn negatywnych zjawisk społecznych wśród dzieci i młodzieży w problemach występujących w środowisku lokalnym, badani szczególną uwagę zwrócili na brak miejsc spotkań, np. klubów młodzieżowych

(27,4%), a także ograniczony dostęp do placówek kulturalnych i obiektów sportowo-rekreacyjnych (14,6%), brak perspektyw po zakończeniu edukacji (13,2%) oraz brak odpowiedniego nadzoru ze strony służb społecznych i policji (12,3%).

Wykres 9. Działania mogące być odpowiedzią na problemy, z którymi zmagają się dzieci i młodzież w gminie

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

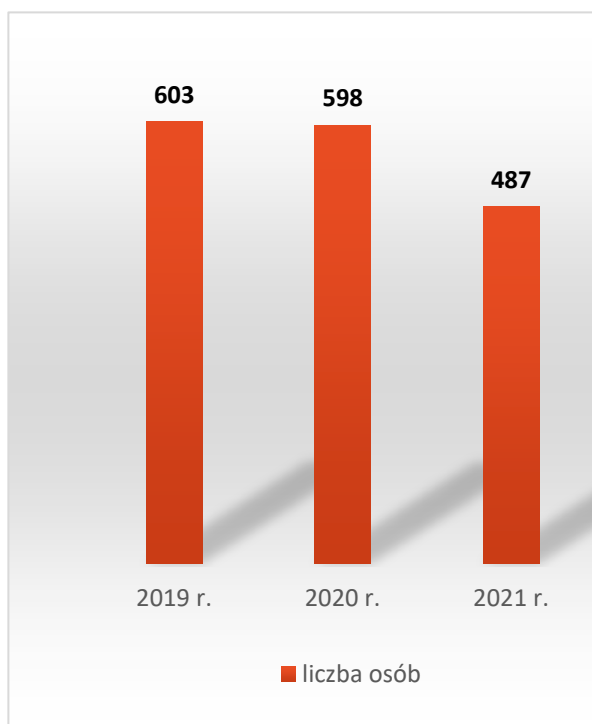
Wskazując działania, jakie mogłyby być odpowiedzią na problemy, z którymi zmagają się dzieci i młodzież w gminie, ankietowani podkreślili przede wszystkim potrzebę organizowania miejsc spotkań dla młodzieży (14,4%), wpływanie na dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy (9,5%), zabezpieczenia potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich (dożywianie, wyposażenie w podręczniki i pomoce szkolne, organizacja wypoczynku; 9,1%), zwiększenia dostępności wsparcia specjalistycznego (np. pedagoga, psychologa), rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych (po 8,6%) oraz prowadzenia pedagogizacji rodziców (8,2%).

3. POMOC SPOŁECZNA RODZINIE W PRZEWYCIĘŻANIU TRUDNYCH SYTUACJI ŻYCIOWYCH

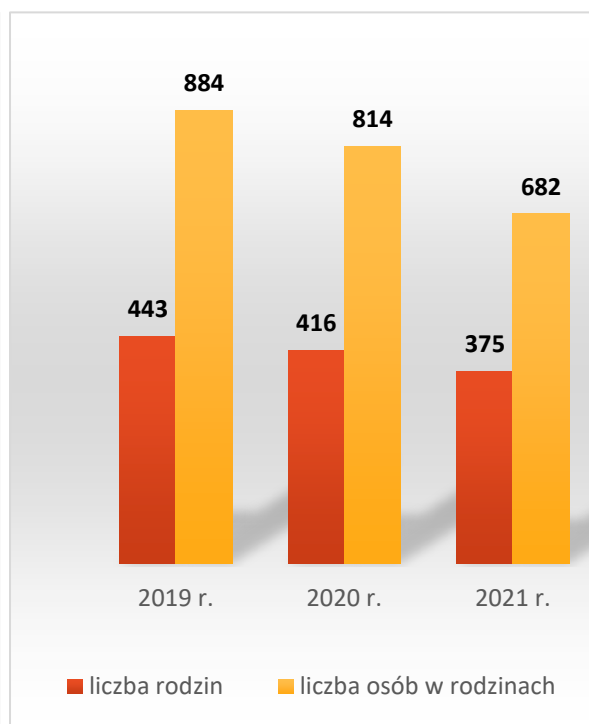
Główną instytucją, która świadczy pomoc społeczną w gminie jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku. W 2021 r. liczba osób, którym udzielono pomocy i wsparcia w gminie Łask, była niższa niż w latach 2019-2020 (603 w 2019 r., 598 w 2020 r., 487 w 2021 r.). Stale spadała liczba osób w rodzinach, które otrzymały świadczenie (z 884 w 2019 r. do 682 w 2021 r.), świadczenie pieniężne (z 577 w 2019 r. do 523 w 2021 r.) i niepieniężne (z 530 w 2019 r. do 384 w 2021 r.) oraz z którymi przeprowadzono wywiad środowiskowy (z 1.312 w 2019 r. do 926 w 2021 r.).

Poniższe wykresy przedstawiają dane szczegółowe na temat korzystających z pomocy społecznej w gminie.

Wykres 10. Osoby w gminie, którym w latach 2019-2021 udzielono pomocy i wsparcia

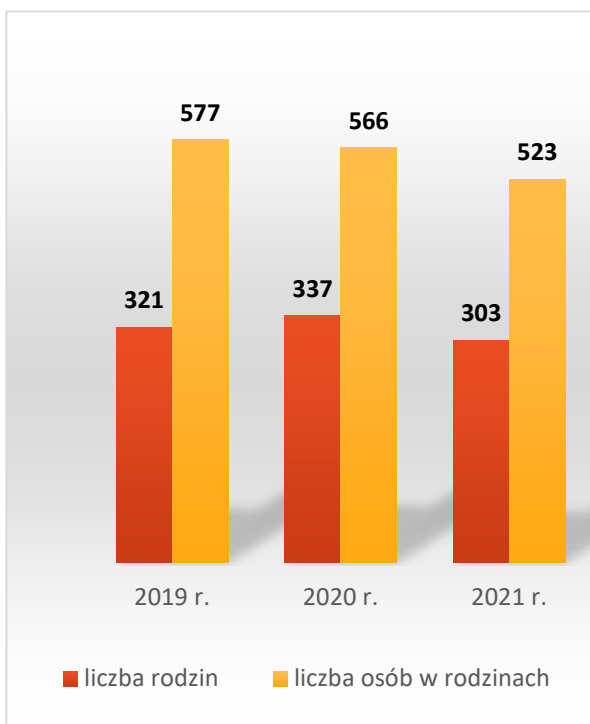

Wykres 11. Rodziny w gminie, którym w latach 2019-2021 przyznano świadczenie

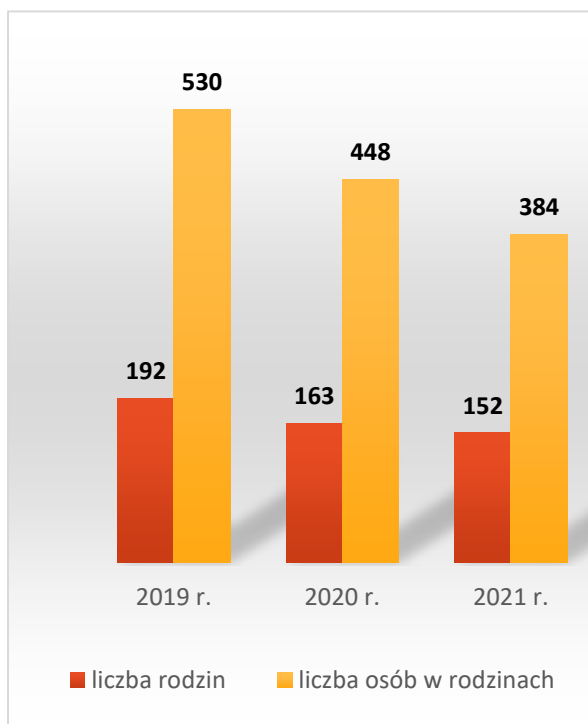

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku.

Wykres 12. Rodziny w gminie, którym w latach 2019-2021 przyznano świadczenie pieniężne

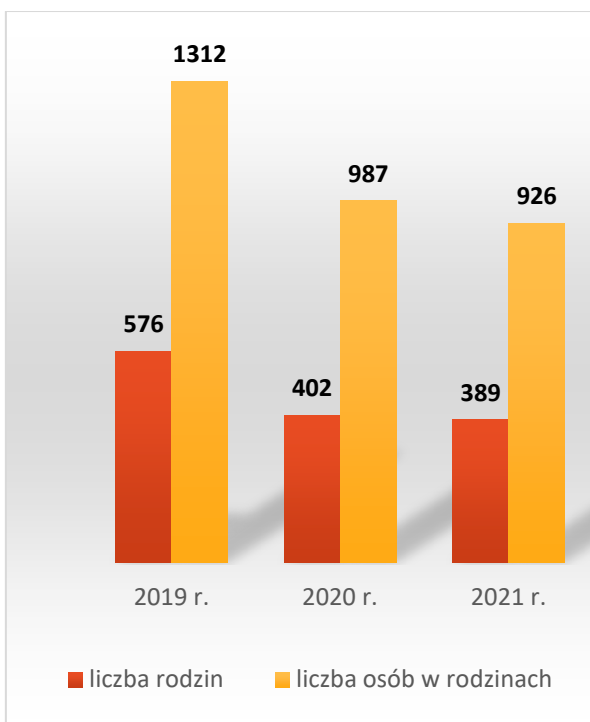

Wykres 13. Rodziny w gminie, którym w latach 2019-2021 przyznano świadczenie niepieniężne

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku.

Wykres 14. Rodziny w gminie, z którym w latach 2019-2021 przeprowadzono wywiad środowiskowy

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku

Biorąc pod uwagę strukturę rodzin korzystających ze wsparcia MGOPS-u, najliczniejsze grupy w latach 2019-2021 stanowiły rodziny jednoosobowe. Wśród rodzin z dziećmi oraz rodzin niepełnych dominowały rodziny z jednym dzieckiem, a w gronie rodzin emerytów i rencistów rodziny jednoosobowe. Dane szczegółowe na ten temat przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2019-2021

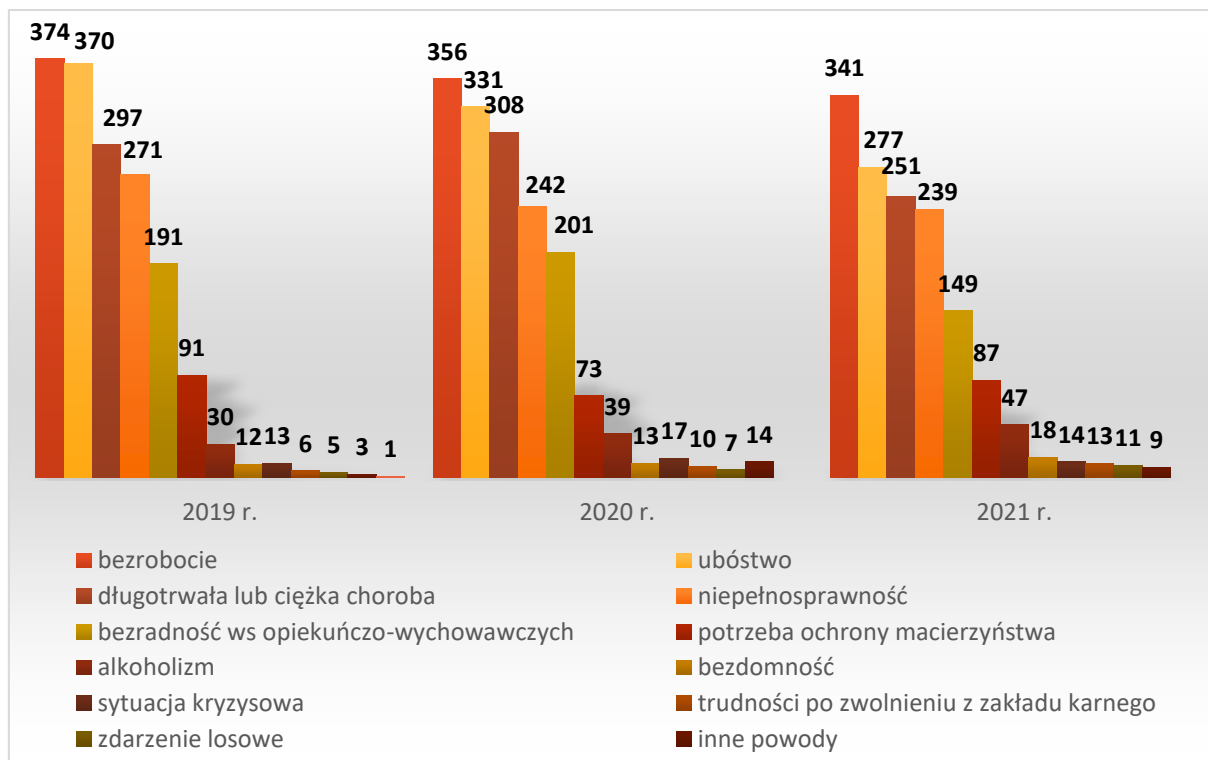
typy rodzin	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
rodziny ogółem	599	578	536	1.152	1.036	1.044
o liczbie osób:						
1	355	386	321	355	386	321
2	82	68	71	164	136	142
3	72	45	56	231	135	168
4	46	39	43	184	156	172
5	28	29	36	140	145	180
6 i więcej	11	11	9	78	78	61
w tym: rodziny z dziećmi ogółem	197	157	171	686	566	606
o liczbie dzieci:						
1	78	60	70	190	147	173
2	68	49	48	234	170	171
3	35	34	41	159	157	186
4	9	8	6	49	45	33
5	3	1	3	22	8	21
6	3	4	3	24	31	22
7 i więcej	1	1	0	8	9	0
rodziny niepełne ogółem	78	58	65	227	174	195
o liczbie dzieci:						
1	31	27	30	65	58	63
2	30	16	18	91	49	55
3	13	11	12	51	45	49
4 i więcej	4	4	5	20	22	28
rodziny emerytów i rencistów ogółem	74	62	78	132	105	128
o liczbie osób:						
1	45	38	53	45	38	53
2	13	13	10	26	26	20
3	10	6	8	30	18	24
4 i więcej	6	5	7	31	23	31

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku.

Wśród mieszkańców gminy korzystających ze wsparcia MGOPS-u w latach 2019-2021 najliczniejsze grupy stanowiły rodziny bezrobotne, żyjące w ubóstwie dotknięte długotrwałą lub ciężką chorobą i niepełnosprawnością oraz mające

trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 14. Powody przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2019-2021 (liczba osób w rodzinach)

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku.

W latach 2019-2021 systematycznie spadała liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie z powodu bezrobocia (z 374 w 2019 r. do 341 w 2021 r.), ubóstwa (z 370 w 2019 r. do 277 w 2021 r.) i niepełnosprawności (z 271 w 2019 r. do 239 w 2021 r.) oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby (z 297 w 2019 r. do 251 w 2021 r.).

Po wzroście w 2020 r., rok później spadła liczba odbiorców wsparcia z grona osób dotkniętych długotrwałą lub ciężką chorobą (297 w 2019 r., 308 w 2020 r., 251 w 2021 r.) oraz doświadczających bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (191 w 2019 r., 201 w 2020 r., 149 w 2021 r.).

W analizowanym okresie stale rosła liczba osób w rodzinach zmagających się z problemem alkoholizmu (z 30 w 2019 r. do 47 w 2021 r.). Po spadku w 2020 r., w 2021 r. wzrosła także liczba odbiorców wsparcia wymagających ochrony macierzyństwa i wielodzietności (91 w 2019 r., 73 w 2020 r., 87 w 2021 r.).

Świadczenia pomocy społecznej udzielane przez MGOPS mają głównie charakter pieniężny, niepieniężny i usługowy. Dane szczegółowe w tym zakresie za lata 2019-2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Formy świadczeń pomocy społecznej udzielonych w gminie przez MGOPS w latach 2019-2021

formy świadczeń	liczba osób, którym przyznano świadczenie			kwota świadczeń			
	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	
pieniężne	zasiłek stały	114	104	95	606.635	534.488	520.765
	zasiłek okresowy	153	110	105	228.530	202.932	203.530
	zasiłek celowy	186	202	230	150.453	156.111	186.054
niepieniężne	posiłek	211	174	132	96.234	43.202	53.623
	schronienie	7	5	9	57.957	38.196	34.762
	ubranie	0	0	0	0	0	0
	sprawienie pogrzebu	1	0	1	2.160	0	3.500
	odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	36	40	31	911.629	918.229	866.955
usługi	usługi opiekuńcze	70	65	67	180.654	197.160	221.229
	specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0	0	0	0	0
	specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi	0	0	0	0	0	0
	poradnictwo specjalistyczne	68*	241*	152*	X	X	X
	praca socjalna	364*	326*	424*	X	X	X
	interwencja kryzysowa	16*	0*	4*	X	X	X
	kontrakt socjalny	38	9	10	X	X	X
	projekt socjalny	0	0	0	X	X	X

*liczba rodzin

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku.

Spośród świadczeń pieniężnych najczęściej udzielaną formą pomocy w latach 2019-2021 był zasiłek celowy. Jest on przyznawany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, obuwia, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, dopłat za gaz, energię, wodę i czynsz, a także kosztów pogrzebu. W latach 2019-

2021 liczba osób objętych zasiłkiem celowym stale rosła (z 186 w 2019 r. do 230 w 2021 r.).

Dominujący rodzaj pomocy niepieniężnej stanowił z kolei posiłek, który był wsparciem udzielanym głównie dzieciom w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu”. Program na lata 2019-2023 zakłada wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Program „Posiłek w szkole i w domu” zapewnia pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej. W ramach Programu mogą być także posiłki dowożone osobom dorosłym, w tym osobom niewychodzącym z domu (np. ze względu na podeszły wiek czy niepełnosprawność), niebędącym w stanie przygotować sobie codziennie gorącego posiłku. W latach 2019-2021 liczba osób objętych posiłkiem zmniejszała się z roku na rok (z 211 w 2019 r. do 132 w 2021 r.).

Warto dodać, że w 2019 r. MGOPS współpracował ze Stowarzyszeniem „Nasza Kolumna” w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Pomoc w formie żywności kierowana była do osób i rodzin o niskich dochodach; objęto nią 410 osób i rodzin.

Wśród usług kluczową rolę odgrywała praca socjalna mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych i tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Po spadku w 2020 r., rok później liczba rodzin objętych pracą socjalną wzrosła do poziomu wyższego niż w 2019 r. (364 w 2019 r., 326 w 2020 r., 424 w 2021 r.).

Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej polegały m.in. na: udzielaniu poradnictwa, pomocy w wypełnianiu różnego rodzaju wniosków i pism urzędowych, podejmowaniu działań na rzecz uzyskiwania alimentów, świadczeń rodzinnych, pielęgnacyjnych, dodatków mieszkaniowych, udzielaniu pomocy w ubieganiu się o uzyskanie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, udzielaniu

pomocy przy kompletowaniu dokumentów niezbędnych do otrzymania renty, emerytury, innych świadczeń; umożliwianiu klientom bezpłatnych konsultacji medycznych, prawnych, terapeutycznych w zależności od występujących potrzeb; uczeniu racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami; występowaniu w charakterze przedstawiciela i rzecznika spraw podopiecznych szczególnie niezaradnych życiowo; pomocy w rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy, informowaniu o ofertach pracy oraz ofertach szkoleniowych; pomocy terapeutycznej tj. kierowaniu wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradni Zdrowia Psychicznego, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej; uświadamianiu klientom skutków choroby alkoholowej, motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego, kierowanie członków rodzin dotkniętych problemem alkoholowym do poradni, klubu, lub Punktu Konsultacyjnego, prowadzeniu procedury „Niebieskie Karty”, współpracy z ofiarami i sprawcami przemocy. W ramach pracy socjalnej MGOPS współpracował z pedagogami szkolnymi, sądem rodzinnym, kuratorami zawodowymi i społecznymi, policją, prokuraturą, placówkami służby zdrowia w zakresie problemów zdrowotnych klientów oraz z organizacjami pozarządowymi.

Ważną rolę wśród usług odgrywało poradnictwo specjalistyczne. Działający przy MGOPS Punkt Konsultacyjny udzielał pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym, doświadczającym przemocy w rodzinie i osobom stosującym przemoc, osobom zmagającym się z problemami osobistymi i opiekuńczo-wychowawczymi. Wsparcie świadczyli: psycholog, prawnik i terapeuci uzależnień.

Głównymi powodami zgłaszania się do Punktu Konsultacyjnego były: problemy związane z uzależnieniem własnym i członka rodziny, trudności w komunikacji w rodzinie, kryzysy osobiste i rodzinne związane z pandemią i izolacją społeczną oraz zawodową, konflikty pokoleniowe (rodzice – dzieci), szczególnie związane z izolacją domową wywołaną pandemią, problemy osobiste (braki w asertywności, niskie poczucie własnej wartości, nieradzenie sobie z emocjami, wstyd i poczucie winy), depresja, zaburzenia dwubiegunowe, agresja jednego ze współmałżonków, przejawy agresji słownej i fizycznej u dzieci i młodzieży, postawy buntu, braku szacunku, negatywizm w stosunku do osób dorosłych i rówieśników.

Mieszkańcy gminy, którzy z uwagi na trudną sytuację materialną nie byli w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, otrzymywali, po

spełnieniu określonych warunków, dodatki mieszkaniowe oraz dodatki energetyczne. Są to świadczenia pieniężne udzielane w ramach zadań własnych gminy. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne przyznane w gminie w latach 2019-2021

	2019 r.	2020 r.	2021 r.
liczba gospodarstw, którym przyznano dodatki mieszkaniowe	307	350	340
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	680.538	654.371	652.634
liczba gospodarstw, którym przyznano dodatki energetyczne	76	85	89
wartość przyznanych dodatków energetycznych (w zł)	12.219	10.840	12.306

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku.

4. WSPARCIE RODZINY W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH

Realizując zadania z zakresu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej, MGOPS zapewniał pomoc asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W latach 2019-2020 pracował 1 asystent rodziny (w 2019 r. środki na pokrycie kosztów jego zatrudnienia pozyskano w ramach Programu „Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej”, a w latach 2020-2021 w ramach Programu „Asystent rodziny”), pod którego opieką pozostawało kilkanaście rodzin (14 w 2019 r., po 12 w latach 2020-2021).

W latach 2019-2021 gmina ponosiła również odpłatność za pobyt w pieczy zastępczej. Po spadku w 2020 r., w kolejnym roku ich liczba wzrosła do poziomu z 2019 r. (26 w 2019 r., 20 w 2020 r., 26 w 2021 r.). Dane szczegółowe na temat rodzin objętych wsparciem przez asystenta rodziny oraz dzieci z gminy w pieczy zastępczej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny oraz dzieci z gminy w pieczy zastępczej w latach 2019-2021

dzieci w pieczy zastępczej	2019 r.	2020 r.	2021 r.
liczba asystentów rodziny	1	1	1
liczba rodzin objętych wsparciem przez asystenta rodziny	14	12	12
liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej ogółem	26	20	26

liczba dzieci w rodzinie zastępczej	20	12	12
w tym: liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	6	6	14
odpłatność gminy za pobyt dzieci w pieczy zastępczej (w zł)	196.965	245.886	296.629

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku.

W analizowanym okresie MGOPS wypłacał świadczenia wychowawcze. Ich liczba w latach 2020-2021 była wyższa niż w 2019 r. (42.146 w 2019 r., 54.873 w 2020 r., 54.542 w 2021 r.). Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Świadczenia wychowawcze przyznane w gminie w latach 2019-2021

świadczenia wychowawcze	2019 r.	2020 r.	2021 r.
liczba przyznanych świadczeń	42.146	54.873	54.542
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	2.939	2.927	2.918
kwota przyznanych świadczeń (w zł)	20.964.158	27.259.312	27.110.268

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku.

W latach 2019-2021 Ośrodek zajmował się także przyznawaniem świadczeń rodzinnych, których ogólna liczba stale zmniejszała się (z 32.731 w 2019 r. do 25.177 w 2021 r.), podobnie jak liczba wypłaconych zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków (z 25.280 w 2019 r. do 17.678 w 2021 r.). Uwagę zwracały wzrost liczby przyznanych świadczeń pielęgnacyjnych (z 832 w 2019 r. do 1.134 w 2021 r.).

Dane szczegółowe na temat przyznanych w gminie świadczeń rodzinnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2019-2021

	2019 r.	2020 r.	2021 r.
zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych			
liczba świadczeń	25.280	21.774	17.678
zasiłek pielęgnacyjny			
liczba świadczeń	5.538	5.549	5.636
świadczenia pielęgnacyjne			
liczba świadczeń	832	847	1.134
specjalny zasiłek opiekuńczy			
liczba świadczeń	305	281	196
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka			
liczba świadczeń	181	136	100
świadczenie rodzicielskie			
liczba świadczeń	595	513	433

	ogółem		
liczba świadczeń	32.731	29.100	25.177

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku.

W analizowanym okresie Ośrodek przyznawał także zasiłek dla opiekunów osób z niepełnosprawnością. Przysługuje on osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku w związku z wygaśnięciem z mocy prawa (na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r., poz. 1548) decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. W latach 2019-2021 MGOPS wypłacił odpowiednio 70, 32 i 14 zasiłków dla opiekuna na łączną kwotę odpowiednio 43.400, 19.260 i 8.437 zł.

W latach 2019-2021 Ośrodek przyznał odpowiednio 4, 1 i 3 jednorazowe świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie to przyznawane jest w oparciu o art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, wynosi 4.000 zł i jest finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa.

Kolejną formę pomocy udzielanej przez MGOPS stanowiły świadczenia z funduszu alimentacyjnego, które służą wsparciu osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej w przypadku bezskuteczności egzekucji zasądzonych świadczeń alimentacyjnych. W latach 2019-2021 liczba rodzin, którym przyznano tę pomoc, była na zbliżonym poziomie (83 w 2019 r., 89 w 2020 r., 87 w 2021 r.), podobnie jak liczba wydanych świadczeń (1.650 w 2019 r., 1.660 w 2020 r., 1.663 w 2021 r.). Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2019-2021

	2019 r.	2020 r.	2021 r.
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	83	89	87
liczba przyznanych świadczeń	1.650	1.660	1.663
łączna kwota wypłaconych świadczeń (w zł)	648.661	650.608	653.697

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku.

W latach 2019-2020 MGOPS przyznawał także świadczenie „Dobry Start” – jednorazowe wsparcia dla uczniów rozpoczynających rok szkolny w wysokości 300 zł. Ośrodek objął tego rodzaju świadczeniami odpowiednio 3.116 i 3.048 dzieci na łączną kwotę odpowiednio 934.800 i 913.350 zł. W 2021 r., w związku

ze zmianami przepisów prawa, obsługę programu „Dobry Start” przekazano do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Świadczenia „Dobry Start” przyznane w gminie w latach 2019-2021

	2019 r.	2020 r.
liczba dzieci objętych świadczeniami	3.116	3.048
łączna kwota wypłaconych świadczeń (w zł)	934.800	913.350

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku.

Realizując zapisy ustawy o Karcie Dużej Rodziny, stanowiącej system zniżek dla rodzin wielodzietnych, w latach 2019-2021 Ośrodek zajmował się również wydawaniem Kart Dużej Rodziny. Liczba rodzin, którym wydano karty w latach 2020-2021 była znacznie niższa niż w 2019 r. (125 w 2019 r., 47 w 2020 r., 46 w 2021 r.). Dane szczegółowe na temat przyznanych w gminie Kart Dużej Rodziny przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Karty Dużej Rodziny przyznane w gminie w latach 2019-2021

	2019 r.	2020 r.	2021 r.
liczba przyznanych Kart Dużej Rodziny	361	160	210
liczba rodzin, którym wydano Kartę Dużej Rodziny	125	47	46
koszt obsługi Kart Dużej Rodziny (w zł)	1.094	494	702

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku.

W analizowanym okresie w gminie działał także wojewódzki program działań na rzecz rodzin wielodzietnych pn. Wojewódzka Karta Rodzin Wielodzietnych, Wnioski przyjmuje i karty wydaje Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi.

W analizowanym okresie MGOPS realizował również zadania z zakresu przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, świadcząc pracę socjalną wobec ofiar i sprawców przemocy, zapewniając rodzinom wsparcie psychologa oraz będąc odpowiedzialnym za obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego w Łasku. W latach 2019-2021 wszczęto odpowiednio 31, 40 i 34 procedury „Niebieskie Karty”, powołano odpowiednio 27, 26 i 39 grup roboczych, które odbyły odpowiednio 40, 45 i 34 spotkania. Członkowie grup roboczych opracowywali indywidualne plany pomocy rodzinie, przy współpracy –

w zależności od sytuacji – z policją, kuratorami sądowymi i pedagogami.

W 2019 r. kierowano do grup edukacyjno-terapeutycznych dla osób doświadczających i stosujących przemoc w rodzinie; uczestniczyło w nich 18 osób z gminy. W latach 2020-2021, z uwagi na pandemię Covid-19, grupy robocze działały okresowo w trybie pracy zdalnej, a pomoc osobom potrzebującym udzielana była telefonicznie lub mailowo.

5 ANALIZA SWOT

Przeprowadzona na potrzeby niniejszego dokumentu analiza SWOT posłużyła identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu wspierania rodziny oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwoliła oszacować potencjał, jakim gmina Łask dysponuje w tym obszarze oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom rodzin i dzieci mieszkających na jej terenie.

Tabela 12. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapewnianie rodzinom dostępu do bezpłatnego poradnictwa prawnego i psychologicznego ▪ dobrze rozwinięta sieć placówek przedszkolnych i podstawowych ▪ zapewnianie dostępu do kształcenia integracyjnego ▪ funkcjonowanie żłobka i klubów dziecięcych ▪ dobrze rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna; działalność klubów sportowych ▪ dostosowana do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży oferta spędzania czasu wolnego ▪ funkcjonowanie 8 filii placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży ▪ działalność Łaskiego Domu Kultury, Gminnej Biblioteki Publicznej z filiami oraz Centrum Sportu i Rekreacji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ brak warunków do prowadzenia efektywnej pracy socjalnej ▪ niewystarczający dostęp rodzin do wsparcia psychologicznego ▪ utrzymujący się poziom liczby rodzin dysfunkcyjnych, wymagających wsparcia materialnego, opiekuńczego, doradczego ▪ brak wsparcia ze strony asystenta rodziny ▪ nieodpowiednie zasoby mieszkań komunalnych, w tym socjalnych ▪ niewystarczający, w stosunku do potrzeb, dostęp do placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży ▪ brak u dzieci i młodzieży umiejętności i nawyków aktywnego spędzania czasu wolnego ▪ niedostateczny dostęp rodzin z problemami uzależnień i przemocy domowej do pomocy terapeutycznej

<ul style="list-style-type: none"> ▪ działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołu Interdyscyplinarnego ▪ dobry dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej ▪ dobrze wykwalifikowana i podnosząca kwalifikacje kadra MGOPS-u ▪ dobrze rozwinięta i stabilna struktura pomocy społecznej ▪ odpowiednia jakość obsługi klienta systemu pomocy społecznej ▪ współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy, m.in. w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach ▪ organizowanie przedsięwzięć integrujących społeczność lokalną 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ i rehabilitacyjnej oraz wsparcia psychospołecznego i prawnego ▪ niewystarczająca skala działań profilaktycznych, informacyjno-edukacyjnych i szkoleniowych w zakresie uzależnień i przemocy domowej ▪ brak grup wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych i doznających przemocy domowej ▪ niewystarczający dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej ▪ niewystarczająca liczba miejsc pracy w gminie ▪ zbyt niska skala działań służących pozyskaniu zewnętrznych środków finansowych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej ▪ niewystarczający potencjał działającego w obszarze polityki społecznej sektora ekonomii społecznej i solidarnej w gminie i zbyt niski poziom współpracy z nimi
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ogólnopolskie programy wsparcia rodziny ▪ rozwój budownictwa społecznego ▪ zwiększenie dostępu do wsparcia specjalistów ▪ rozwój sieci i oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży ▪ rosnąca świadomość społeczna na temat problemów uzależnień i przemocy w rodzinie ▪ promowanie zdrowego stylu życia ▪ zintensyfikowanie działań profilaktycznych, kierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży ▪ rozwój pedagogizacji rodziców służącej odbudowywaniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych rodziny ▪ konstruktywne wsparcie w rozwiązywaniu konfliktów i kryzysów w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zjawisko dziedziczenia ubóstwa i bezrobocia ▪ ograniczone możliwości znalezienia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy przez kończącą edukację młodzież ▪ migracja zarobkowa osób w wieku produkcyjnym, w tym ludzi młodych i wykształconych, do większych ośrodków ▪ pogłębiający się kryzys funkcji rodziny; osłabienie więzi rodzinnych i społecznych, rozpad rodzin ▪ zwiększające się deficyty w codziennej komunikacji pomiędzy członkami rodzin ▪ ujemny przyrost naturalny ▪ obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej w gminie ▪ zwiększający się dostęp do środków psychoaktywnych ▪ rosnąca zagrożenie uzależnieniami behawioralnymi

- integrowanie rodzin z ich otoczeniem
- możliwość pozyskiwania środków finansowych z funduszy zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej
- rozwój sektora ekonomii społecznej i solidarnej, w tym sektora pozarządowego oraz zacieśnianie z nim współpracy
- dalsze pobudzanie aktywności społecznej, zwiększenie świadomości obywatelskiej i poczucia sprawstwa
- rozwój wolontariatu
- coraz częstsze, z powodu wstydu, niezgłaszanie przez rodziny i sąsiadów przypadków przemocy
- rosnąca liczba rodzin wymagających, z powodu przemocy, interwencji, działań interdyscyplinarnych, umieszczenia w ośrodkach wsparcia i działań korekcyjno-edukacyjnych
- trudności w pokonywaniu bariery psychologicznej przez osoby doznające przemocy
- dziedziczenie złych nawyków zachowań społecznych
- niewłaściwie finansowany system pomocy społecznej; zbyt duże obciążenie zadaniami samorządu gminy
- bierna i roszczeniowa postawa odbiorców pomocy społecznej; brak umiejętności i nawyków radzenia sobie z trudnymi sytuacjami
- brak poczucia przynależności do społeczności lokalnej

6. PODMIOTY DZIAŁAJĄCE NA RZECZ RODZINY I DZIECKA

W gminie Łask funkcjonują różnorodne podmioty działające na rzecz rodziny i dziecka. Należą do nich m.in.: gminne placówki oświatowe, kulturalne i sportowo-rekreacyjne, gminne i ponadgminne placówki pomocy społecznej, podmioty świadczące poradnictwo specjalistyczne, wspierające rodziny z problemami uzależnień, przemocy i bezrobocia, podmioty lecznicze, policja, sąd rejonowy i działający przy nim kuratorzy sądowi, podmioty ekonomii społecznej, tym kluby i zespoły sportowe. Dane szczegółowe na ich temat przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13. Podmioty działające na rzecz rodziny i dziecka w gminie

nazwa placówki	adres placówki
Przedszkole Publiczne nr 1 w Łasku	ul. Jana Pawła II 6b, 98-100 Łask
Przedszkole Publiczne nr 3 im. Misiaczek w Łasku	ul. Narutowicza 11a, 98-100 Łask
Przedszkole Publiczne nr 4 im. Leśne Skrzaty w Łasku	ul. Łączna 1, 98-100 Łask
Przedszkole Publiczne nr 5 im. Juliana Tuwima w Łasku	ul. Jana Pawła II 11, 98-100 Łask

Przedszkole Publiczne nr 6 im. Słoneczko w Łasku w tym: Oddział w budynku Szkoły Podstawowej nr 5 w Łasku	ul. Batorego 32, 98-100 Łask ul. Szkolna 1, 98-100 Łask
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Łasku (2 budynki)	ul. 9 Maja 12, 98-100 Łask ul. Narutowicza 28, 98-100 Łask
Szkoła Podstawowa nr 5 im. Mikołaja Kopernika w Łasku (2 budynki)	ul. Szkolna 1, 98-100 Łask ul. Inki – Danuty Siedzikówny 1, 98-100 Łask
Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Bałuczu w tym: Oddział Przedszkolny	Kolonia Bałucz 32, 98-100 Łask
Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Okupie w tym: Oddział Przedszkolny	Okup ul. Akacyjowa 4, 98-100 Łask
Szkoła Podstawowa im. Wojska Polskiego w Wiewiórczynie w tym: Oddział Przedszkolny	Wiewiórczyn, ul. Szkolna 1, 98-100 Łask
Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Ignacego Jana Paderewskiego w Łasku – Kolumnie w tym: Szkoła Podstawowa nr 4 Liceum Ogólnokształcące	ul. Toruńska 1, 98-100 Łask
Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Lotników Łaskich w Teodorach w tym: Szkoła Podstawowa z oddziałami przedszkolnymi Niepubliczne Przedszkole	Teodory 62, 98-100 Łask
Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Łopatkach w tym: Szkoła Podstawowa Niepubliczne Przedszkole „Iskierka” w Łopatkach	Łopatki, 98-100 Łask
Niepubliczna Szkoła Podstawowa we Wrzeszczewicach w tym: Szkoła Podstawowa Niepubliczne Przedszkole „Promyczek”	Wrzeszczewice 14, 98-100 Łask
I Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Łasku	ul. Mickiewicza 1, 98-100 Łask
Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 1 im. Władysława Andersa w Łasku	ul. 9 Maja 28, 98-100 Łask
Zespół Szkół Mundurowo-Technicznych w Ostrowie Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Łasku Żłobek gminny w Łasku	ul. Dworska 2, 98-100 Łask ul. Mickiewicza 6, 98-100 Łask ul. Narutowicza 11a, 98-100 Łask
Klub dziecięcy „Mała Pszczółka II” w Łasku	ul. Żytnia 2, 98-100 Łask
Klub dziecięcy „Mała Pszczółka III” w Łasku	ul. Batorego 65, 98-100 Łask
Placówka Wsparcia Dziennego, Filia w Łasku	ul. Batorego 31, 98-100 Łask
Placówka Wsparcia Dziennego, Filia w Łasku	ul. Toruńska 1, 98-100 Łask
Placówka Wsparcia Dziennego, Filia w Bałuczu	Bałucz, 98-100 Łask
Placówka Wsparcia Dziennego, Filia w Okupie	Okup, ul. Akacyjowa 4, 98-100 Łask
Placówka Wsparcia Dziennego, Filia w Teodorach	Teodory, 98-100 Łask
Placówka Wsparcia Dziennego, Filia	Wiewiórczyn, ul. Szkolna 1,

w Wiewiórczynie	98-100 Łask
Placówka Wsparcia Dziennego, Filia we Wrzeszczewicach	Wrzeszczewice, 98-100 Łask
Placówka Wsparcia Dziennego, Filia w Łopatkach	Łopatki, 98-100 Łask
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku	ul. Batorego 31, 98-100 Łask
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łasku	ul. 9 Maja 33, 98-100 Łask
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Łasku	ul. Mickiewicza 6, 98-100 Łask
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Łasku	ul. Mickiewicza 6, 98-100 Łask
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łasku	ul. 9 Maja 33, 98-100 Łask
Łaski Dom Kultury	ul. Narutowicza 11, 98-100 Łask
w tym: Filia w Kolumnie	ul. Toruńska 1, 98-100 Łask
Filia Kamienica w Łasku	Plac 11 Listopada 7, 98-100 Łask
Biblioteka Publiczna im. Jana Łaskiego Młodszeo w Łasku	ul. 9 Maja 6, 98-100 Łask
Filia dla dzieci w Łasku	ul. 9 Maja 6, 98-100 Łask
Filia w Kolumnie	ul. Toruńska 1, 98-100 Łask
w tym: Filia w Bałuczu	Bałucz 32, 98-100 Łask
Filia we Wrzeszczewicach	Wrzeszczewice 14, 98-100 Łask
Izba muzealna „Muzeum Historii Łasku”	Plac 11 Listopada 7, 98-100 Łask
Gminny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łasku – Przychodnia Nr 1 w Łasku	ul. Polna 12, 98-100 Łask
Gminny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łasku – Przychodnia Nr 2 w Łasku – Kolumnie	Łask– Kolumna, Plac Szarych Szeregów 1, 98-100 Łask
Gminny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łasku – Ośrodek Zdrowia we Wrzeszczewicach	Wrzeszczewice, 98-100 Łask
Gminny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łasku – Ośrodek Zdrowia w Bałuczu	Bałucz, 98-100 Łask
Szpital Powiatowy Sp. z o.o. – Szpital w Łasku	ul. Warszawska 62, 98-100 Łask
Powiatowy Zespół Poradni w Łasku Sp. z o. o.	ul. Warszawska 62, 98-100 Łask
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „VITAL” w Łasku	ul. Dębowa 1, 98-100 Łask
Centrum Medyczne „GEMINI” w Łasku	ul. Batorego 65, 98-100 Łask
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „RODZINA” w Łasku	ul. Warszawska 79, 98-100 Łask
Zakład Rehabilitacji „PROMYK” w Łasku	ul. Polna 68, 98-100 Łask
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łasku	ul. Batorego 31, 98-100 Łask
Punkt Konsultacyjny przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łasku	ul. Batorego 31, 98-100 Łask
Zespół Interdyscyplinarny w Łasku	ul. Batorego 31, 98-100 Łask
Powiatowy Zespół Poradni w Łasku Sp. z o.o. – Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu	ul. Warszawska 62, 98-100 Łask
Ośrodek Terapii Uzależnień Dom Magnificat w Łasku	ul. Swojska 4, 98-100 Łask
Punkt Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łasku	9 Maja 33, 98-100 Łask
Komenda Powiatowa Policji w Łasku	ul. 9 Maja 32/36, 98-100 Łask

Sąd Rejonowy w Łasku, Wydział Rodzinny i Nieletnich, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	ul. Kolejowa 12, 98-100 Łask
Prokuratura Rejonowa w Łasku	ul. Przemysłowa 5, 98-100 Łask
Powiatowy Urząd Pracy w Łasku	ul. Objazdowa 4, 98-100 Łask
Stowarzyszenie „Nasza Szkoła – Wrzeszczewice”	Wrzeszczewice 14, 98-100 Łask
Stowarzyszenie Nauczycieli Języka Polskiego Powiatu Łaskiego „Równe Szanse”	ul. Szkolna 2, 98-100 Łask
Stowarzyszenie Przyjaciół LO im. T. Kościuszki w Łasku	ul. Mickiewicza 1, 98-100 Łask
Szkolne Stowarzyszenie Integracji Europejskiej	ul. Toruńska 1, 98-100 Łask
Otwarta Pracownia Rozwijania Uzdolnień „Asymptota”	ul. Kononowicza 5/4, 98-100, Łask
Wiejskie Stowarzyszenie „Wieś dzieciom”	Łopatki 24, 98-100 Łask
Łaskie Stowarzyszenie Harcerskie „Grabia”	ul. 9 Maja 28, 98-100 Łask
Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka Hufiec Łask im. Dywizjonu 303	ul. Przemysłowa 3, 98-100 Łask
Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Osób Niepełnosprawnych „Krag Dobrych Serc” w Łasku	ul. Mickiewicza 6, 98-100 Łask
Polski Czerwony Krzyż, Oddział Rejonowy w Łasku	ul. Słowackiego 14, 98-100 Łask
Stowarzyszenie Abstynentów Klubu „Merkury” w Ostrowie	Ostrów, ul. Warszawska 42, 98-100 Łask
Stowarzyszenie Pomocy „Arka Noego”, Oddział w Łasku	ul. 9 Maja 28, 98-100 Łask
Stowarzyszenie Abstynentów „Nad Grabią”	ul. Sikorkowa 34, 98-100 Łask
Powiatowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe	ul. Południowa 1, 98-100 Łask
Międzyszkolny Uczniowski Ludowy Klub Sportowy przy Centrum Sportu i Rekreacji	ul. Armii Krajowej 5a, 98-100 Łask
Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Grabia” Kolumna	ul. Toruńska 1, 98-100 Łask
Stowarzyszenie Ludowy Uczniowski Klub Sportowy Bałucz	Bałucz 32, 98-100 Łask
Łaski Międzyszkolny Ludowy Klub Sportowy	ul. Armii Krajowej 5a, 98-100 Łask
Klub Sportowy Rokita Rokitnica	ul. Batorego 11/1, 98-100 Łask
Łaski Klub Sztuk Walki	ul. Szkolna 2, 98-100 Łask
Łaskie Bractwo Thratlonu Sztuki Walki w Łasku	ul. Orzechowa 4/12, 98-100 Łask
Łaski Szkolny Związek Sportowy	ul. Południowa 1, 98-100 Łask
Klub Strzelecki „Kruk” LOK – Łask	ul. Żeromskiego 14, 98-100 Łask
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Wodnik”	ul. Szkolna 2, 98-100 Łask
Klub Modelarstwa Lotniczego i Kosmicznego przy ŁDK	ul. Narutowicza 11, 98-100 Łask
Klub Rowerowy „Jastrzębie Łaskie”	ul. Armii Krajowej 5A, 98-100 Łask
Uczniowski Klub Sportowy „Olimpijczyk” w Bałuczu	Kolonia Bałucz 32, 98-100 Łask
Stowarzyszenie „Akcja Dla Kolarstwa”	ul. Jodłowa 5/9, 98-100 Łask
Uczniowski Klub Sportowy „Akademia Sportu Funinio”	ul. Jodłowa 4/6, 98-100 Łask
Uczniowski Miejski Klub Sportowy Korab Łask	ul. Wróblewskiego 4/13, 98-100 Łask

Źródło danych: Urząd Miejski w Łasku, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku,
Starostwo Powiatowe i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łasku.

IV. CELE I ZADANIA

Celem głównym Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Łask na lata 2023-2025 jest dalszy **rozwój systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych**. Osiągnięcie tak sformułowanego celu wymaga wdrożenia wyznaczonych celów operacyjnych oraz zadań. Zostały one ujęte w przedstawionym poniżej w formie zestawień tabelarycznych harmonogramie, w którym uwzględniono również realizatorów poszczególnych zapisów, czas ich wdrożenia oraz wskaźniki monitoringowe.

Cel operacyjny 1.

Podnoszenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny oraz promowanie jej prawidłowego modelu

zadanie 1.1.

realizatorzy/partnerzy

Doskonalenie form pracy socjalnej z rodziną

wskaźniki monitoringowe

MGOPS

liczba osób objętych pracą socjalną

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 1.2.

realizatorzy/partnerzy

Dalsze zapewnianie wsparcia ze strony asystenta rodziny

wskaźniki monitoringowe

MGOPS, Urząd Miejski

liczba asystentów rodziny (i liczba rodzin objętych przez nich wsparciem)

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 1.3.

realizatorzy/partnerzy

Ustanawianie, w razie potrzeby, rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i organizowanie dla nich szkoleń

MGOPS, Urząd Miejski, organizacje pozarządowe

wskaźniki monitoringowe

liczba rodzin wspierających (i liczba rodzin przez nie wspieranych)

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 1.4.

realizatorzy/partnerzy

Zapewnienie szerszego dostępu do poradnictwa specjalistycznego, konsultacji, treningu umiejętności wychowawczych, terapii rodzinnej i mediacji

MGOPS, GKRPA, Punkt Konsultacyjny, PCPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, organizacje pozarządowe

wskaźniki monitoringowe

liczba rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 1.5.

Tworzenie, w razie potrzeby, grup wsparcia dla rodzin, w tym samopomocowych dla osób samotnie wychowujących dzieci

realizatorzy/partnerzy

MGOPS, organizacje pozarządowe

wskaźniki monitoringowe

liczba grup wsparcia (i liczba osób w nich uczestniczących)

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 1.6.

Wzmacnianie więzi rodzinnych, m.in. poprzez organizowanie środowiskowych imprez integracyjnych

realizatorzy/partnerzy

Urząd Miejski, MGOPS, placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne

wskaźniki monitoringowe

liczba imprez (i liczba osób w nich uczestniczących)

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 1.7.

Wspieranie interdyscyplinarne rodzin oraz zapewnienie dostępu do szkoleń dla osób mających świadczyć wsparcie interdyscyplinarne

realizatorzy/partnerzy

Urząd Miejski, MGOPS, GKRPA, Punkt Konsultacyjny, Zespół Interdyscyplinarny, PCPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, placówki oświatowe, podmioty lecznicze, Policja, Sąd Rejonowy, organizacje pozarządowe

wskaźniki monitoringowe

liczba powołanych grup roboczych

liczba rodzin objętych wsparciem interdyscyplinarnym

liczba szkoleń (i liczba osób w nich uczestniczących)

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 1.8.

Opracowywanie i realizowanie środowiskowych programów i projektów na rzecz rodzin, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej

realizatorzy/partnerzy

jednostki organizacyjne gminy, w tym MGOPS i placówki oświatowe, organizacje pozarządowe

wskaźniki monitoringowe

liczba programów i projektów (i liczba osób nimi objętych)

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 1.9.

Zintegrowanie podejmowanych działań poprzez stałą współpracę podmiotów działających na rzecz rodziny

realizatorzy/partnerzy

jednostki organizacyjne gminy, w tym MGOPS, GKRPA, Punkt Konsultacyjny, placówki oświatowe, kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, PCPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, podmioty lecznicze, Policja, Sąd Rejonowy, organizacje pozarządowe, kościoł

wskaźniki monitoringowe

liczba podmiotów współpracujących na rzecz rodziny

czas realizacji: 2023-2025

**Cel operacyjny 2.
Wspieranie rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej**

zadanie 2.1.

realizatorzy/partnerzy

Udzielanie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom ubogim

wskaźniki monitoringowe

liczba udzielonych świadczeń (i liczba osób nimi objętych)

MGOPS, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 2.2.

realizatorzy/partnerzy

Upowszechnianie wśród rodzin dotkniętych bezrobociem ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, stażach i zatrudnieniu socjalnym

Urząd Miejski, MGOPS, Powiatowy Urząd Pracy, podmioty ekonomii społecznej

wskaźniki monitoringowe

liczba osób bezrobotnych w gminie
liczba osób objętych różnymi formami wsparcia

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 2.3.

realizatorzy/partnerzy

Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz rodzin ubogich oraz promowanie wśród rodzin zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego aktywnych postaw i samopomocy

MGOPS, Urząd Miejski, Powiatowy Urząd Pracy, podmioty ekonomii społecznej

wskaźniki monitoringowe

liczba akcji charytatywnych i promocyjnych

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 2.4.

realizatorzy/partnerzy

Udzielanie wsparcia dzieciom z rodzin ubogich, m.in. organizowanie dożywiania w szkołach, wypoczynku letniego i zimowego, wyposażenie w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, zapewnienie dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego

MGOPS, Urząd Miejski, placówki oświatowe, kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, organizacje pozarządowe

wskaźniki monitoringowe

liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 2.5.

realizatorzy/partnerzy

Rozwijanie w gminie mieszkalnictwa komunalnego, w tym socjalnego i wspomaganego

wskaźniki monitoringowe

liczba mieszkań komunalnych, w tym socjalnych i wspomaganych

Urząd Miejski

czas realizacji: 2023-2025

**Cel operacyjny 3.
Zaspakajanie potrzeb zdrowotnych rodziny oraz zapewnienie jej bezpieczeństwa publicznego**

zadanie 3.1.

Promowanie zdrowego stylu życia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej

wskaźniki monitoringowe

liczba przedsięwzięć z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej (i liczba programów zdrowotnych)

realizatorzy/partnerzy

Urząd Miejski, MGOPS, GKRPA, podmioty lecznicze, placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, organizacje pozarządowe

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 3.2.

Zabezpieczanie świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej i zwiększenie dostępności wsparcia specjalistycznego

wskaźniki monitoringowe

liczba osób objętych świadczeniami zdrowotnymi

realizatorzy/partnerzy

Urząd Miejski, podmioty lecznicze

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 3.3.

Zwiększenie dostępności wsparcia dla rodzin z dziećmi dotkniętymi niepełnosprawnością, w tym w formie poradnictwa i rehabilitacji

wskaźniki monitoringowe

liczba rodzin objętych poradnictwem

liczba osób objętych rehabilitacją

realizatorzy/partnerzy

MGOPS, Urząd Miejski, PCPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, podmioty świadczące usługi rehabilitacyjne, organizacje pozarządowe

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 3.4.

Monitorowanie rodzin zagrożonych i dotkniętych problemami uzależnień i przemocy domowej oraz podejmowanie działań zgodnie z uchwalonymi programami w tym zakresie

wskaźniki monitoringowe

liczba rodzin objętych monitoringiem

liczba rodzin z problemami uzależnień i przemocy domowej

liczba osób objętych wsparciem z powodu uzależnień i przemocy domowej

realizatorzy/partnerzy

Urząd Miejski, MGOPS, Punkt Konsultacyjny, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, PCPR, ośrodki wsparcia, ośrodki interwencji kryzysowej, placówki leczenia uzależnień, specjaliści, grupy samopomocowe, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, Policja, organizacje pozarządowe

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 3.5.

Prowadzenie działań profilaktyczno-informacyjnych i edukacyjnych z zakresu zapobiegania przestępczości

wskaźniki monitoringowe

liczba przedsięwzięć profilaktyczno-informacyjnych i edukacyjnych

czas realizacji: 2023-2025

realizatorzy/partnerzy

Urząd Miejski, Policja, placówki oświatowe i kulturalne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, organizacje pozarządowe

zadanie 3.6.

Patrolowanie i wizytowanie miejsc publicznych, poprawianie bezpieczeństwa na drodze, m.in. poprzez remont dróg gminnych, budowę przejść dla pieszych, oświetlenia i miejsc parkingowych

wskaźniki monitoringowe

stopień poczucia bezpieczeństwa mieszkańców
liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze

czas realizacji: 2023-2025

realizatorzy/partnerzy

Urząd Miejski, Policja

Cel operacyjny 4.

Wspieranie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju

zadanie 4.1.

Podnoszenie jakości kształcenia i wsparcia w placówkach oświatowych, m.in. poprzez doskonalenie kadr nauczycielskich i pedagogów szkolnych oraz doposażenie szkół w niezbędny sprzęt i programy nauczania

wskaźniki monitoringowe

liczba nauczycieli i pedagogów doskonalących kwalifikacje zawodowe
liczba doposażonych placówek oświatowych

czas realizacji: 2023-2025

realizatorzy/partnerzy

Urząd Miejski, placówki oświatowe

zadanie 4.2.

W razie potrzeby zwiększenie w gminie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3.

wskaźniki monitoringowe

liczba dzieci do lat 3 objętych opieką

czas realizacji: 2023-2025

realizatorzy/partnerzy

Urząd Miejski, placówki opieki nad dziećmi do lat 3., podmioty gospodarcze, organizacje pozarządowe

zadanie 4.3.

Organizowanie zajęć i spotkań profilaktyczno-wychowawczych i edukacyjnych oraz opracowywanie i realizowanie programów w tym zakresie

wskaźniki monitoringowe

liczba zajęć i spotkań (i liczba osób w nich uczestniczących)
liczba programów (i liczba osób nimi objętych)

realizatorzy/partnerzy

MGOPS, GKRPA, placówki oświatowe i kulturalne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, Policja

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 4.4.

Rozwijanie sieci i oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży

realizatorzy/partnerzy

Urząd Miejski, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, organizacje pozarządowe.

wskaźniki monitoringowe

liczba placówek (oraz liczba dzieci z nich korzystających)

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 4.5.

Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez zwiększenie dostępności zajęć wyrównawczych, udzielanie pomocy w nauce (np. przez wolontariuszy), przyznawanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendia, zasiłki szkolne)

realizatorzy/partnerzy

Urząd Miejski, MGOPS, placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, wolontariusze

wskaźniki monitoringowe

liczba przyznanych świadczeń
liczba osób objętych pomocą stypendialną i zasiłkami szkolnymi

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 4.6.

Zapewnienie dostępu do kształcenia dla dzieci z niepełnosprawnością poprzez tworzenie grup i klas integracyjnych, prowadzenie nauczania indywidualnego, likwidowanie barier architektonicznych, zapewnienie transportu i opieki w czasie przewozu do szkoły

realizatorzy/partnerzy

Urząd Miejski, MGOPS, placówki oświatowe, PCPR

wskaźniki monitoringowe

liczba grup i klas integracyjnych (oraz liczba osób do nich uczęszczających)
liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym
liczba zlikwidowanych barier architektonicznych
liczba dzieci dowożonych do szkół

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 4.7.

Wzbogacanie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych

realizatorzy/partnerzy

Urząd Miejski, MGOPS, GKRPA, placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, organizacje pozarządowe

wskaźniki monitoringowe

liczba organizowanych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych (oraz liczba osób nimi objętych)

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 4.8.

Rozwijanie infrastruktury umożliwiającej dzieciom i młodzieży spędzanie czasu wolnego (w tym sportowo-rekreacyjnej) i zwiększenie jej bezpłatnej dostępności

realizatorzy/partnerzy

Urząd Miejski, jednostki organizacyjne gminy

wskaźniki monitoringowe

liczba nowych obiektów umożliwiających spędzanie czasu wolnego (oraz liczba osób z nich korzystających)

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 4.9.

Upowszechnianie wolontariatu wśród dzieci i młodzieży

realizatorzy/partnerzy

Urząd Miejski, jednostki organizacyjne gminy, wolontariusze

wskaźniki monitoringowe

liczba wolontariuszy

czas realizacji: 2023-2025

Cel operacyjny 5.

Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej oraz umożliwienie im powrotu do rodzin biologicznych

Zadanie 5.1.

Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej formie pieczy zastępczej

realizatorzy/partnerzy

MGOPS, PCPR

wskaźniki monitoringowe

liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
wysokość środków na pokrycie kosztów pobytu dzieci z gminy w pieczy zastępczej

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 5.2.

Podejmowanie współpracy z rodziną biologiczną w zakresie opracowania planu pracy zbieżnego z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej

realizatorzy/partnerzy

MGOPS, PCPR, koordynatorzy pieczy zastępczej i całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze

wskaźniki monitoringowe

liczba opracowanych planów pracy
liczba dzieci powracających do rodzin biologicznych

czas realizacji: 2023-2025

zadanie 5.3.

Podejmowanie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej

realizatorzy/partnerzy

MGOPS, PCPR, koordynatorzy pieczy zastępczej i całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze

wskaźniki monitoringowe

liczba podmiotów współpracujących na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej

czas realizacji: 2023-2025

V. ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Łask na lata 2023-2025 będą mieszkańcy gminy, w tym:

- rodziny mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- rodziny niewydolne wychowawczo, wykazujące bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego i niezaradne życiowo,
- rodziny żyjące w ubóstwie, w tym dotknięte bezrobociem, oraz pochodzące z nich dzieci,
- rodzice samotnie wychowujący dzieci,
- osoby i rodziny dotknięte problemami uzależnień,
- osoby doznające przemocy domowej i stosujące przemoc domową,
- dzieci i młodzież zagrożona demoralizacją i niedostosowaniem społecznym,
- dzieci do lat 3.,
- dzieci i młodzież z niepełnosprawnością,
- dzieci i młodzież wychowująca się w ramach rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- dzieci i młodzież opuszczająca rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej,
- rodzice zastępczy,
- kadra podmiotów, w tym instytucji i podmiotów ekonomii społecznej, zajmujących się udzielaniem wsparcia rodzinom, dzieciom i młodzieży.

VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że realizacja zadań wyznaczonych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny Gminy Łask na lata 2023-2025 przyczyni się do rozwoju lokalnego systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez m.in.:

- zwiększenie poziomu wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich,

- podniesienie jakości wsparcia udzielanego rodzicom mającym trudności opiekuńczo-wychowawcze, rodzicom samotnych i wychowującym dzieci z niepełnosprawnością,
- zwiększenie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3.,
- podwyższenie szans edukacyjnych dla uczniów uzdolnionych i dzieci mających problemy w nauce,
- wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego oraz zwiększenie liczby dzieci i młodzieży z niej korzystających,
- aktywizację zawodową i usamodzielnienie części dotychczasowych beneficjentów systemu pomocy społecznej,
- poprawę warunków ekonomicznych osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego,
- ułatwienie dostępu do mieszkań dla osób o niskim statusie materialnym,
- podniesienie poziomu świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowia, uzależnień, przemocy domowej i zdrowego trybu życia,
- zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej, w tym specjalistycznej,
- skuteczniejsze wsparcie osób uzależnionych, współuzależnionych oraz doświadczających i stosujących przemoc domową,
- podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego, m.in. ograniczenie przestępczości, w tym wśród młodocianych,
- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób pracujących z rodziną i dzieckiem oraz zajmujących się udzielaniem im wsparcia.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Łask na lata 2023-2025 będzie finansowana:

- z budżetu gminy,
- ze środków samorządu powiatowego,
- z dotacji z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy,
- z dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych gminie,
- z programów rządowych z zakresu wspierania rodziny,
- z funduszy zewnętrznych, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
- ze środków pozyskanych z innych źródeł.

Na realizację Programu w 2023 r. przewidziano w budżecie m.in. następujące środki finansowe:

- Rozdział 85504 – Wspieranie rodziny: 330 000 zł.

Wysokość środków finansowych na realizację Programu w latach 2024-2025 zostanie ujęta w przyjmowanej corocznie uchwale budżetowej Rady Miejskiej.

VIII. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Koordynatorem realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Łask na lata 2023-2025 będzie Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łasku. Sformułowane w dokumencie zadania będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji.

Skuteczność wdrożenia Programu będzie m.in. zależała od posiadanych i pozyskanych środków finansowych na opracowanie i realizację projektów, które będą zgodne z przyjętymi w nim zadaniami.

Monitoring Programu, polegający na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat realizowanych bądź zrealizowanych już zadań, będzie prowadzony corocznie. Gromadzone dane z jednej strony pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, z myślą o podjęciu działań korygujących, czy realizacja wyznaczonych zadań zmierza w słusznym kierunku, z drugiej natomiast umożliwią po zakończeniu realizacji Programu przeprowadzenie jego ewaluacji, czyli ustalenie rzeczywistych rezultatów wdrożenia zadań – czy uzyskane efekty są zgodne z przyjętymi wcześniej zamierzeniami i na co miały wpływ.

Do oceny wdrożenia sformułowanych w Programie zadań zostaną wykorzystane wyznaczone w dokumencie wskaźniki monitoringowe.

W terminie do 31 marca każdego roku Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łasku przedstawi Radzie Miejskiej informację z realizacji Programu, zawartą w rocznym sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny. Informacja zostanie sporządzona na podstawie danych uzyskanych od podmiotów biorących udział w realizacji Programu.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabele:

Tabela 1. Zasoby placówek oświatowych w gminie – szkoły podstawowe	9
Tabela 2. Zasoby placówek oświatowych w gminie – szkoły ponadpodstawowe i specjalne	10
Tabela 3. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2019-2021	23
Tabela 4. Formy świadczeń pomocy społecznej udzielonych w gminie przez MGOPS w latach 2019-2021	25
Tabela 5. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne przyznane w gminie w latach 2019-2021.....	28
Tabela 6. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny oraz dzieci z gminy w pieczy zastępczej w latach 2019-2021.....	28
Tabela 7. Świadczenia wychowawcze przyznane w gminie w latach 2019-2021.	29
Tabela 8. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2019-2021	29
Tabela 9. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2019-2021.....	31
Tabela 10. Świadczenia „Dobry Start” przyznane w gminie w latach 2019-2021	32
Tabela 11. Karty Dużej Rodziny przyznane w gminie w latach 2019-2021	32
Tabela 12. Analiza SWOT	33
Tabela 13. Podmioty działające na rzecz rodziny i dziecka w gminie	35

Wykresy:

Wykres 1. Warunki życia w gminie	14
Wykres 2. Problemy najczęściej dotykające mieszkańców gminy.....	15
Wykres 3. Grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie	16
Wykres 4. Przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego w gminie	17
Wykres 5. Jakie działania poprawiłyby sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo w gminie?	17
Wykres 6. Na jakie negatywne zjawiska społeczne najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy?.....	18
Wykres 7. Problemy występujące w rodzinie, które są najczęstszymi przyczynami negatywnych zjawisk społecznych wśród dzieci i młodzieży z gminy	19

Wykres 8. Problemy występujące w środowisku lokalnym, które są najczęstszymi przyczynami negatywnych zjawisk społecznych wśród dzieci i młodzieży z gminy	19
Wykres 9. Działania mogące być odpowiedzią na problemy, z którymi zmagają się dzieci i młodzież w gminie	20
Wykres 10. Osoby w gminie, którym w latach 2019-2021 udzielono pomocy i wsparcia	21
Wykres 11. Rodziny w gminie, którym w latach 2019-2021 przyznano świadczenie	21
Wykres 12. Rodziny w gminie, którym w latach 2019-2021 przyznano świadczenie pieniężne	22
Wykres 13. Rodziny w gminie, którym w latach 2019-2021 przyznano świadczenie niepieniężne	22
Wykres 14. Powody przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2019-2021 (liczba osób w rodzinach)	24